

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

ΕΤΟΣ ΚΖ'.

ΑΡΙΘ. 9

ΑΔΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 2 ΜΑΡΤΙΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὄθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλήρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ. 3
ἐν τῇ ἐξωτερικῇ φράγκᾳ χρυσᾷ..... 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΙΤΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιεραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Διωγμὸς ὀρθοδόξων — Βουλγαρικοὶ χιμαιρικοὶ πόθοι — Ἐπι-
θεώρησις ξένου τύπου — Βιβλιολογία — Πέτρου χαρτοφύλακος
ἔργον — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά — Χασνιακά — Οὐ ταυτίζε-
ται ἡ ψυχὴ τῷ ἐγκεφάλῳ — Οἱ ἐν Ἀθήναις καὶ οἱ ἐν Κων.
σταντινουπόλει λόγιοι — Δικαστικαὶ ἀγγελίαι.

ΔΙΩΓΜΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ

Ἐκθεσις τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως
Φιλιππουπόλεως.

Ἐν Φιλιππουπόλει, 18 Φεβρουαρίου 1907.

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Ὁ ἐν Βογιακλήκοις, μικρῷ τμήματι ἐκτρίων ἀπρ-
τιζομένῳ χωρίῳ τῆς ἡμετέρας ἐπαρχίας, ἀρχιερατι-
κὸς ἐπίτροπος οἰκονόμος κύρ παπᾶ Ἰωάννης, ἀπὸ τῆς
καταστροφῆς μόλις σήμερον κατορθώσας νὰ γράψῃ μοι,
οὕτως περιγράφει ἐν ἰδιαιτέρᾳ πρὸς με ἐπιστολῇ τὴν
κατάστασιν τῶν χριστιανῶν τοῦ ρηθέντος τμήματος
ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ διωγμοῦ κατὰ τῆς Ἐκκλησίας
καὶ τοῦ Γένους μέχρι σήμερον: «Πενταχόθεν, λέγει,
ἐπιβουλαί, ἀπειλαὶ καὶ διωγμοί. Τὰ ἡμέτερά σχολεῖα
κατελήφθησαν, αἱ ἑφορεῖαι ἐπυύθησαν καὶ νέκι τοιαῦ-
ται ἐξελέγησαν. Ἀπόπειραι καταλήψεως ἐκκλησιῶν
ἐγένοντο, προτάσεις ἀποκηρύξεως Πατριαρχείου καὶ

ἀναγνώρισεως Ἐξαρχίας καὶ παντοῖα μέσα ὡς καται-
γίς φοβερὰ ἐνέσκηψαν καὶ ἐπὶ τῶν ἡμετέρων χωρίων.
Ἡ κατάστασις μας εἶνε νῦν τοιαύτη, ὥστε νομίζει τις
ὅτι εὐρισκόμεθα ἐν ἀποκλεισμῷ ἢ ἐν φυλακῇ· δὲν γνω-
ρίζομεν τί συμβαίνει ἔξω, δὲν δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν
σχέσεις μετ' οὐδενός, παντοῦ ἐπίβλεψις ἐκ μέρους τῶν
ἐναντίων. Πρὶν ἅπανσι τοῖς χωρικοῖς ἐπικρατεῖ ἕνεκα
τῆς καταστάσεως τυχῆς γενικὴ τάσις πρὸς ἐκπατρι-
σμόν καὶ ἐγκατάστασιν ἄλλαχού».

Σημειωτέον ὅτι τὸ τμήμα τοῦτο τῆς ἡμετέρας
ἐπαρχίας εὐρίσκεται εἰς ἀπόστασιν 2 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς
Φιλιππουπόλεως, κεῖται δὲ μετὰ πλὴθὺς βουλγαρι-
κῶν χωρίων παρὰ τὴν μεθόριον γραμμὴν.

Καὶ τὰ τρία χωρία ἐξ ὧν τὸ τμήμα, ὡς ἀνωτέρω
ἐρρήθη, ἀπαρτίζεται, εἰσὶ τελείως ἀμιγῆ, τοῦ ἑλληνι-
κοῦ πληθυσμοῦ ὄντος εὐσεβεστάτου καὶ φιλογενεστάτου.

Περὶ τῶν ἐν Κουκλαίνῃ, ἅπερ ἡ βουλγαρικὴ Κυβέρ-
νησις ἔσπευσε νὰ διαψεύσῃ, ὡς ἐγκαίρως ἔγραψα τῇ
Υ. Θ. Π. γνωρίζω Αὐτῇ τὰ ἀκόλουθα.

Μόλις ἡ βουλγαρικὴ Κυβέρνησις ἔλαβε γνῶσιν τῆς
δημοσιεύσεως τοῦ περιεχομένου τῆς ἐμῆς ἐκθέσεως, ὁ
Νομάρχης Φιλιππουπόλεως ἐνετείλατο τῷ ἐπαρχῷ Στε-
νημάχῳ, εἰς ὃν διοικητικῶς ὑπάγεται ἡ Κούκλαινα,
νὰ ἐπιληρθῇ ἀνακρίσεων, πρὸς τοῦτο δὲ ἀπέστειλεν

αὐτῷ καὶ τὰ ἔγγραφα ἅπερ ἐγκαίρως εἶχον υποβάλλῃ τῇ Νομαρχίᾳ Φιλιππουπόλεως περὶ τῶν τολμηθεισῶν κατὰ τοῦ χωρίου κακουργιῶν.

Ἐνταῦθα δέον νὰ σημειώσω, ὅτι οἱ παθόντες, ἐκτός τοῦ ἱερέως παπᾶ Ἀργυρίου Χ' Λάμπρου, ὑπὲρ οὗ ἰδιαιτέρως ἐνήργησα παρὰ τῷ Νομάρχῃ, ὑπέβαλον καταγγελίας τῆς ἀρμοδίας ἀρχαῖς Στενημάχου εὐθὺς μετὰ τὰ συμβάντα.

Ὁ ἑπαρχος ἐποίησατο παρατηρήσεις τῷ ἱερεῖ, διότι, ἀντὶ νὰ μεταβῇ εἰς Στενήμαχον καὶ καταγγεῖλῃ αὐτῷ τὰ λαβόντα χώραν, ἔσπευσε νὰ ἔλθῃ εἰς Φιλιππουπόλιν καὶ παραδώσῃ εἰς ἐμέ τὰ ἔγγραφα τοῦ Κομιτάτου. Ὁ ἱερεὺς εἰς ἀπάντησιν ἐδήλωσεν αὐτῷ ὅτι, μετὰ τὴν πρώτην καταγγελίαν, ἣν ἐποίησατο τῷ Δημάρχῳ τοῦ χωρίου, ἦτο ἐπιβεβλημένον αὐτῷ, ὡς ἱερεῖ, νὰ καταγγεῖλῃ τὰ γενόμενα ἐμοὶ ὡς προϊσταμένη Ἀρχῇ αὐτοῦ. Μετὰ τὴν ἀνάκρισιν, ἥς τὸ γενόμενον πρακτικὸν ὑπέγραψεν, ὠδηγήθη εἰς τὸ κρατήριον ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἐπαρχου, ἕνα ἀναγνωρίσῃ τοὺς κακούργους, ὧν τινες αἱ Ἀρχαὶ εἶχον ἤδη συλλάβῃ, εἰ καὶ ὁ κ. πρωθυπουργὸς διὰ τοῦ τηλεγραφικοῦ σύρματος ἐκήρυξεν εἰς τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος ὅτι οὐδὲν συνέβη ἐν τῷ δυστυχεῖ χωρίῳ. Ὁ ἱερεὺς μετὰ τῶν συλληφθέντων δὲν ἀνεγνώρισε τὸν ἐκβιάσαντα αὐτὸν κακούργον, Στοιγιάν Μήτεφ ὀνομαζόμενον· διότι οὗτος δὲν εἶχεν ἔτι συλληφθῇ.

Ἀλλὰ, φαίνεται ὅτι τὰ βέβαια τῶν χωρικῶν τῆς Κουκλαίνης δὲν θὰ λήξωσι ταχέως. Μόλις ἀπηλλάγησαν τοῦ ἐκβιασμοῦ καὶ τῆς λησείας τῶν μελῶν τοῦ Κομιτάτου κατόπιν τῶν γενομένων ὑπὸ τῆς Μ. Ἐκκλησίας παρεστάσεων, ἰδοὺ νέος διωγμὸς ἠγέρθη κατ' αὐτῶν, ἐνεργούμενος οὐχὶ πλέον παρὰ Κομηταδζήδων, ἀλλὰ παρὰ τῆς βουλγαρικῆς μητροπόλεως καὶ τῆς ἐν Σόφίᾳ Συνόδου τῶν βουλγάρων ἀρχιερέων.

Ὡς ἐγκαίρως ἀνηγγέλθη τῇ Υ. Θ. Π., μετὰ τῶν ἱερῶν ἡμῶν Μονῶν ὡς οἱ Βούλγαροι κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰούλιον ἤρπασαν, ὑπάρχει καὶ ἡ ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ χωρίου Κουκλαίνης κειμένη ἱερὰ Μονὴ τῶν Ἀγίων Ἀναργύρων, ἥς ἡ κτηματικὴ περιουσία ἀνέρχεται εἰς 2 χιλιάδας στρεμμάτων γαιῶν, ὡς κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἀφιέρωσαν τῇ ἱερᾷ Μονῇ οἱ πρόγονοι τῶν Ἑλλήνων χωρικῶν τοῦ ρηθέντος χωρίου. Τὰς γαίους ταύτας, μεταβληθείσας ἀδρᾶ δαπάνῃ καὶ πολλοῖς κόποις εἰς ὠραίας ἀμπελούς ὑπὸ τῶν χωρικῶν τῆς Κουκλαίνης, οἵτινες διὰ συμβολαίων, καθ' ὅλας τὰς διατάξεις τοῦ νόμου συντεταγμένων καὶ ἐκδομένων ὑπὸ τῆς ἡμετέρας Μητροπόλεως, εἶχον ἐκμισθώσῃ αὐτὰς ἀντὶ ὀρισμένου ποσοῦ δι' ὁλόκληρον 50ετίαν, οἱ ἄρπαγες τῆς

Μονῆς, οἵτινες φέρουσι σήμερον τὸν τίτλον « Ἐφορεία τῆς Μονῆς », — διότι τὸν τίτλον αὐτὸν ἔδωκεν αὐτοῖς ἡ τε βουλγαρικὴ μητρόπολις τῆς Φιλιππουπόλεως καὶ ἡ ἐν Σόφίᾳ Σύνοδος —, τὰς γαίας, λέγω, ταύτας, δι' ὧν οἱ δυστυχεῖς χωρικοὶ τῆς Κουκλαίνης ἐπορίζοντο τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα, ἀφοῦ ἐξεπλήρουν μετ' ἀκριβείας ἀπάσας τὰς ὑποχρεώσεις αὐτῶν πρὸς τε τὴν ἱερὰν Μονὴν καὶ τὴν ἱερὰν ἡμῶν Μητρόπολιν, τὰς ἀφαιροῦσιν οἱ σφετερισταὶ τῆς Μονῆς καὶ τὰς χορηγοῦσιν εἰς τοὺς κατοίκους τῶν βουλγαρικῶν χωρίων τῆς Ροδόπης, οἵτινες τοιοῦτοτρόπως ἄνευ κόπου γίνονται κύριοι ἀμπελῶν, ὡς διὰ τοῦ αἵματος αὐτῶν οἱ δυστυχεῖς Κουκλαινῶται ἐκκλιέρονται.

Ἀλλὰ χάριν μείζονος ἀκριβείας, ἐγκλείστως ἀποστέλλω τῇ Υ. Θ. Π., ἐν πιστῇ μεταφράσει, ἄρθρον ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου μᾶλλον ἐν Στενημάχῳ ἐκδιδομένης βουλγαρικῆς ἐφημερίδος, ἐν ᾧ ἱστορεῖται ὁ νέος κατὰ τῆς Κουκλαίνης διωγμὸς.

Σημειώτέον ὅτι ἡ γράφουσα τὸ ἄρθρον ἐφημερίς δὲν ἔγραψεν αὐτὸ ἰρρωμένη ἀπὸ ἄλλης ιδέας, εἰ μὴ ἀπὸ τῆς ιδέας ὅτι τὸ νέο, κατὰ τῶν Ἑλλήνων μέτρον καὶ ὁ νέος διωγμὸς κατὰ τῶν χωρικῶν τῆς Κουκλαίνης θ' ἀναγκάσῃ πλέον αὐτοὺς νὰ ἐκπατρισθῶσιν, ἀφοῦ, μετὰ τὴν ἀρπαγὴν τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν σχολῶν, διὰ τοῦ νέου διωγμοῦ οἱ πλείονες τούτων θὰ στερηθῶσι καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐπιουσίου.

Ποιοῦμαι τὴν σημείωσιν ταύτην· διότι ἡ ἐφημερίς αὕτη ὑπῆρξε τὸ κακοηθέστερον ὄργανον πάσης κατὰ τῶν Ἑλλήνων συκοφαντίας ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τοῦ ἐγεσθέντος καθ' ἡμῶν διωγμοῦ.

Τῇ 10 τρέχοντος, μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Χαραλάμπους, πανηγυρίζοντος τοῦ ἐν Μαρκσίοις ἡμετέρου ναοῦ, ὃν τῇ 16 Ἰουλίου ἤρπασεν ὁμᾶς κακούργων, ἐλειτούργησεν ὁ Βούλγαρος μητροπολίτης Μάξιμος, ὁμιλήσας μάλιστα καὶ περὶ «ἐγάπης» καὶ «ἀνεκτικότητος», κατὰ τὴν βουλγαρικὴν ἐφημερίδα «Δνέβνικ». Τὴν ἐσπέρην δὲ τῆς χθὲς ἐδόθη χορὸς ὑπὸ τῶν Βουλγάρων ἐν τῇ Μαρκσλείᾳ σχολῇ, ἣν ἐλεηλάτησαν μὲν τῇ 16 Ἰουλίου, ἤρπασαν δὲ τῇ 2 Νοεμβρίου καὶ ἐγκαθιδρύθησαν τῇ 2 Ἰανουαρίου.

Ὡστε, ὡς βλέπει ἡ Υ. Θ. Π. τὸν διωγμὸν, ἄνευ προσχήματος, ἀνέλαθεν αὐτὴ ἡ βουλγαρ. Κυβέρνησις.

Ἐνῶ ἐπὶ τῇ βᾶσει πρωτοκόλλου αἱ στρατιωτικαὶ ἀρχαὶ παραδίδουσι τὸ ἀρπαγὴν μητροπολιτικὸν ἡμῶν μέγαρον τῇ βουλγαρικῇ Μητροπόλει, ἐνῶ αὐτὸς ὁ νομάρχης Π. Μωνώωφ ὁδηγεῖ ἐπισήμως καὶ ἐγκαθιδρύει πνευματικῶς τὸν νέον βούλγαρον Μητροπολίτην ἐν τῷ ἀρπαγέντῃ ἡμετέρῳ μεγάρῳ, ἡ βουλγαρικὴ Κυ-

βέρνησις, διὰ τοῦ πρωθυπουργοῦ, ἀποδοκιμάζει τὰ γινόμενα καὶ διαβεβαίωσι τὸν κόσμον ὅτι θὰ τιμωρηθῶσιν οἱ ἔνοχοι.

Ἐνῶ ἄγρια στίφη ἀγροίκων καὶ φανατικῶν χωρικῶν ἀρπάζουσι τὰς ἱεράς ἡμῶν Μονὰς, ἡ βουλγαρικὴ Μητρόπολις καὶ ἡ ἐν Σόφια Σύνοδος τῶν Βουλγάρων ἀρχιερέων, ἐγκρίνουν τὰς ἀρπαγὰς καὶ τοὺς ληστὰς ἐγκαθιδρύουν εἰς τὰς ἡμετέρας ἱεράς Μονὰς ὡς ἐφόρους καὶ ἡγουμένους αὐτῶν, στεροῦσαι διὰ τούτων τοὺς Ἕλληνας χωρικοὺς αὐτοῦ τοῦ ἐπιουσίου.

Ἐνῶ ὁ πρῶν διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας Φιλιππουπόλεως Σπᾶς Τοῦρτσεφ, ὁ ἐπὶ τετραετίᾳ ἐν φυλακαῖς διακείμενος ἐνεκα φρικωδῶν καταχρήσεων καὶ κακουργιών ὅς ὡς διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας Φιλιππουπόλεως καὶ Βάρνης διέπραξεν, ὑπῆρξεν ὁ πάντων περισσότερον κακουργήσας κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς καταστροφῆς, ἡ βουλγαρικὴ Μητρόπολις διώρισεν αὐτὸν ἐπίτροπον τῆς ἀρπαγῆς μητροπολιτικῆς ἡμῶν ἐκκλησίας τῆς ἀγίας Μαρίνης, ἀνέθηκε δ' αὐτῷ καὶ τὴν ἐξουσίαν τῶν ἐνοικίων 50 ὁλῶν καταστημάτων τῆς ἡμετέρας Κοινότητος, ἔργον, ὅπερ μετὰ πολλοῦ ζήλου ἐκπληροῖ ὁ ἐντιμὸς πκτριώτης.

Καὶ ὅμως ἡ βουλγαρικὴ Κυβέρνησις δι' ἄρθρων ἐν ἐφημερίσιν καὶ διὰ τηλεγραφημάτων διαβεβαίωσι τὸν κόσμον ὅτι πλήρης τάξις καὶ ἡσυχία κράτει ἐν Βουλγαρίᾳ, τῶν Ἑλλήνων οὐ μόνον οὐδὲν πασχόντων, ἀλλὰ καὶ ἀποτελούντων προνομιοῦχον τάξιν.

Οὕτω δυστυχῶς γράφεται ἱστορία.

Ἐπὶ τούτοις κτλ.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΟΙ ΧΙΜΑΙΡΙΚΟΙ ΠΟΘΟΙ

Ἐξακολουθεῖ ἡ ἐπιδιώξις τῶν βουλγαρικῶν χιμαϊρικῶν πόθων, περιβαλλομένων, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, τὸ προσωπεῖον ἐν Μακεδονίᾳ μὲν τῆς λεοντῆς, ἐνώπιον δὲ τῆς Εὐρώπης τὸ τῆς ἀλώπεκῆς. Ἐν τῇ ὑπόδύσει τοῦ τελευταίου τούτου πρωταγωνιστεῖ ἡ ἐν Σόφια ἐπιτροπὴ τῶν προσφύγων Μακεδόνων, τὸ τεχνητὸν τούτο νευρόσπαστον ὑφ' ὃ φρονοῦσιν ὅτι κρύπτονται, καίπερ ἀδεξίως πάνυ, τὰ βουλγαρικὰ ἐπαναστατικὰ κομιτάτα.

Καθὰ ἐν τῇ «Ἐπιθεωρήσει τοῦ ξένου τύπου» θέλουσιν ἰδεῖ κατωτέρω οἱ ἀναγνώσται μας, ἡ μνησθεῖσα ἐπιτροπὴ ἔγνω νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἀντιληψιν τῶν μεγάλων Δυνάμεων πρὸς ἐπίτευξιν γενικῆς ἀμνηστίας διὰ τοὺς ἐν ταῖς εἰρκταῖς τῆς

Αὐτοκρατορίας Βουλγάρους πολιτικούς καταδικούς· δηλαδή, ἐν ἄλλαις λέξεσι, διὰ τοὺς βδελυροὺς κακούργους τοὺς συλληφθέντας μετὰ τὰ ὅπλα ἀνὰ χεῖρας καὶ τοὺς συνενόχους αὐτῶν.

Φαίνεται ὅτι αἱ τάξεις τῶν 80 βουλγαρικῶν ληστανταρτικῶν συμμοριῶν τῶν λυμαιομένων τὴν χώραν χρήζουσιν ἐνισχύσεως, ἐφ' ᾧ καὶ ἐπιζητεῖται ἡ συμπύκνωσις τῶν διὰ τῆς προσελεύσεως εἰς αὐτὰς τῆς πληθύος τῶν αἰμοδόρων κακούργων τῶν κρατουμένων, τανῦν, ἐν ταῖς εἰρκταῖς. Βεβαίως ὅμως, τόσον ἡ αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις ὅσον καὶ αἱ Μεγάλαι Δυνάμεις, οἰκτείρουσαι τὸν τλήμονα καὶ φιλήσυχον μακεδονικὸν πληθυτμόν, θέλουσιν ἀπαξιώσει πάσης προσοχῆς τὰς αἰτήσεις ταύτας, ἡ ὑποστήριξις τῶν ὁποίων, ἐξυπηρετοῦσα τοὺς καταχθονίους καὶ ὀπισθολογιστικούς σκοποὺς τῶν κομιτάτων, θὰ καθίστα τοὺς ὑποστηρικτὰς ὑπευθύνους ἐπὶ τοῖς δεινοῖς ἄτινα ἀφεύκτως θὰ συνεπήγετο ἡ ἀνὰ τὴν χώραν ἐξαπόλυσις τῆς πληθύος τούτων κακοποιῶν στοιχείων.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ ὑπόμνημα τῶν αὐτῶν Βουλγάρων (οὗτινος ἐγένετο μνεία ἐν τῷ ἡγουμένῳ φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας») τὸ ἐπιδιοθεῖν πρὸς τὸν πρωθυπουργὸν τῆς Μ. Βρετανίας καὶ τὴν ρωσικὴν Δούμα, κατὰ νεωτέρας δὲ πληροφορίας πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπως καὶ τῶν λοιπῶν μεγάλων Δυνάμεων καὶ δι' οὗ ἐπιζητεῖται ἡ ἴδρυσις νέας αὐτονομίου ἐπαρχίας ἐν Μακεδονίᾳ, παρατηροῦμεν ὅτι τὸ τέχνασμα τοῦτο, διὰ τοῦ ὁποίου ἐπιδιώκεται οὐχὶ ἡ ἐξυπρέτησις τῶν πραγματικῶν συμφερόντων τοῦ τόπου περὶ ὃν οὐ φροντὶς τοῖς Βουλγαροῖς πατριώταις, ἀλλ' ἕτερον τι ἀσυγκρίτως πρακτικώτερον τούτου, ἡ δημιουργία δηλονότι δευτέρας Α. Ρωμυλίας ἐν τῇ ὁποίᾳ θὰ συνεχισθῇ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ βουλγαρικοῦ ἀντιχριστιανικοῦ προγράμματος τῆς ἀπηνεῖ ἐξολοθρεύσεως παντὸς ἐλληνικοῦ στοιχείου, δὲν εἶναι νέον. Τοῦτο ἀποτελεῖ τὸν μύχιον πόθον τῶν Βουλγάρων διὸ καὶ δὲν παύουσιν, ἐν πάσῃ εὐκαιρίᾳ, ἀναμασσῶντες αὐτὸ, μετὰ τῆς ἐλπίδος ὅτι ἴσως ἐπιτευχθῇ ἡ διὰ τοῦ καταποτίου τούτου ἐξαπάτησις τῆς Εὐρώπης. Τὰς ἐπὶ τοῦ βουλγαρικοῦ τούτου πόθου κρίσεις δύο ἐκ τῶν ἐγκριτοτέρων γερμανικῶν φύλλων, σχολιαζόντων τὴν αὐτὴν πρότασιν,

διατυπωθεῖσαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὑπὸ τοῦ διαβοήτου αἰμοδόρου κακούργου Σαράφωφ, παραθέτομεν ὧδε.

«Τὴν ἐπομένην τοῦ ἔμπρησμοῦ τῆς Ἀγχισίου, — ἔγραφεν ἡ Ἐφημερίς τῆς Φραγκφούρτης, — ἀποτελεῖ τὴν μεγαλειτέραν θρασύτητα διὰ τοὺς Βουλγάρους προφερομένη ἡ λέξις «ἐλευθερία» καὶ «ἀπελευθερώσεις». Ποῖος εἶνε ὁ λαὸς οὗτος ὅστις διεκδικεῖ τὴν δόξαν τοῦ ἐλευθερωτοῦ; Εἶνε ὁ ἴδιος ἄξιος τῆς ἐλευθερίας του, διὰ νὰ θέλῃ ν' ἀποδώσῃ εἰς ἄλλους λαοὺς τὴν ἐλευθερίαν των;.

Καὶ ἀναλύουσα, περαιτέρω, τὰς δηλώσεις τοῦ Σαράφωφ προσθέτει.

«Ἐάν αἱ ἰδέαι περὶ αὐτονομίας τῆς Μακεδονίας δὲν προήρχοντο ἐκ Βουλγαρίας, θὰ ἦσαν ὀλιγώτερον ἴσως ὑποπτοι διὰ τὴν Εὐρώπην. Ἀλλ' ἔχομεν ἀφορμὰς ἐκ τοῦ παρελθόντος νὰ πιστεύωμεν ὅτι τὸ δόγμα ἡ «Μακεδονία διὰ τοὺς Μακεδόνες» εἶνε ἀπλῶς τὸ κατὰ πότιον μὲ τὸ ὅποιον οἱ Βούλγαροι προσπαθοῦν νὰ παρχπλανήσωσι τὸ δημόσιον φρόνημα ἐν τῷ ἐξωτερικῷ καὶ νὰ δημιουργήσωσι συμπληρείας ὑπὲρ αὐτῶν.

» Ὅταν πρὸ τριετίας δύο εὐρωπαϊκὰ ἀτμόπλοια ἀνετινάσσοντο εἰς τὸν ἀέρα ἐν τῷ λιμένι τῆς Θεσσαλονίκης, τὴν αὐτὴν κραυγὴν ἠκούομεν ἐκ Βουλγαρίας: «Ἡ Μακεδονία διὰ τοὺς Μακεδόνες!» Ὅταν φρικώδη βασανιστήρια ὀρθοδόξων πατριρχικῶν διεπράττοντο ἐν τοῖς βίλας τοῖς, τὴν αὐτὴν ἠκούομεν δικαιολογίαν: «Ἡ Μακεδονία διὰ τοὺς Μακεδόνες!» Ποῖοι ἦσαν οἱ διαπράττοντες τὰς ἀναρχικὰς ἀποπειράς; Βούλγαροι!

» Ποῖοι ἦσαν οἱ ληστεύοντες, οἱ βασανίζοντες τοὺς μὴ προσερχομένους εἰς τὴν Ἐξάρχειαν, οἱ δολοφονοῦντες ἐν ταῖς πόλεσι καὶ ἐν τοῖς ἀγροῖς; Βούλγαροι! Ποῖοι ἦσαν οἱ διοργανωταὶ τῶν δολοφονικῶν συμμοριῶν; Βούλγαροι! Ἀρα οἱ Βούλγαροι καὶ οὐχὶ οἱ Μακεδόνες ἔρριπτον τὴν κραυγὴν, ἡ Μακεδονία διὰ τοὺς Μακεδόνες». Οἱ Μακεδόνες ἦσαν ἀπλῶς τὰ θύματα.

» Ἀλλ' ἠκούσθη που λαὸς ἐπιδιώκων τὴν ἐλευθερίαν ἄλλου λαοῦ νὰ τὸν φονεύῃ καὶ νὰ τὸν ληστεύῃ; ἠκούσθη που νὰ γίνηται τις εὐεργέτης διὰ τῆς βίας; Ἐάν ἡ Ἀνατολικὴ Ρωμυλία, καταληφθεῖσα, διὰ τῆς μεθόδου τῆς αὐτονομίας, ὑπὸ τῶν Βουλγάρων, δὲν ἔδιδε πρόσφατα δείγματα τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἐξασφαλίζεται ἡ ζωὴ καὶ ἡ περιουσία τῶν μειοψηφιῶν, ἴσως θὰ ὑπῆρχον οἱ συνήγοροι τῆς βουλγαρικῆς προτάσεως. . . . Ἐάν ἡ Μακεδονία εἶνε προσωρισμένη διὰ τοὺς Μακεδόνες, οἱ Βούλγαροι πρέπει νὰ ἐννοήσωσιν ὅτι πολὺ ὀλίγον εἶνε προσωρισμένη διὰ τὴν Βουλγαρίαν».

Μετὰ τὴν «ἐφημερίδα τῆς Φραγκφούρτης» ὅμοια δυσμενῆ σχόλια τῶν λόγων τοῦ Σαράφωφ ἐδημοσίευσαν καὶ αἱ λοιπαὶ γερμανικαὶ ἐφημερίδες, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ «Γενικὴ Ἐφημερίς», ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ, ὑποδεικνύει ὅτι πᾶσα ἐκ Βουλγαρίας πρότασις δεόν νὰ τίθεται ὑπὸ καθάρσιν.

«Τὰ μεγαλειτέρα ψεύδη ἐγνωρίζομεν, — ἐπάγει, — μέχρι τοῦδε ὅτι προέρχονται ἐκ τῆς Ἡγεμονίας. Καὶ ἐν ἐκ τῶν μεγαλειτέρων εἶνε ἡ σύλληψις τοῦ μητροπολίτου Ἀγχισίου καὶ ἡ ἀπαγγελία κατηγορίας ἐναντίον αὐτοῦ ἐπὶ στάσει, ἐπὶ μόνῳ τῷ λόγῳ ὅπως πεισθῇ ἡ Εὐρώπη ὅτι οὐχὶ Βούλγαροι, ἀλλ' Ἕλληνες προεκάλεσαν τὰς γνωστὰς ταραχὰς καὶ ἐπυρπόλησαν τὰς οἰκίας των!!!

» Τὸ νὰ ὁμιλῶσιν ὁμῶς οἱ Βούλγαροι περὶ ἀπελευθερώσεως τῆς Μακεδονίας, καθ' ὃν τρόπον ἀπληθεύωσαν τὴν Ἀνατολικὴν Ρωμυλίαν, εἶνε εἰρωνεία καὶ ἐμπαιγμὸς κατὰ τῶν πεπολιτισμένων λαῶν, οἵτινες δυστυχῶς τοὺς ἀνέχονται εἰσέτι». . . .

Εὐτυχῶς, τοὺς ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς μακεδονικῆς αὐτονομίας ὑποκρυπτομένους βουλγαρικοὺς ἀρπακτικοὺς πόθους ἀνέλαβε νὰ τοὺς ἀποκαλύψῃ, εἰς πάντα τυχὸν ἀμφιβάλλοντα, αὐτὸ τὸ ἐν Σόφια ἐπίσημον δημοσιογραφικὸν ὄργανον τοῦ κεντρικοῦ ἀναρχικοῦ Κομιτάτου «ἡ ἐσωτερικὴ Διοργάνωσις». Ἰδοὺ τί περιείχετο ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ, γαλλιστὶ συντεταγμένῳ, τῆς ἐν λόγῳ ἐφημερίδος «Μακεδόνο-Ὀδρινσκι» Πλέγλεδ τῆς 13)26 Ἰαν. 1907.

«Ἡ Μακεδονία ἀναδιοργανουμένη ἐπὶ τῇ βάσει αὐτονομίας, ἀποτελεῖ τὸ πρόγραμμα τῆς «ἐσωτερικῆς Διοργανώσεως» πραγματοποιούμενον ἐν τῷ συνόλῳ του, τὴν πολιτικὴν τῆς Ἡγεμονίας καταλήγουσαν εἰς θρίαμβον τῶν πόθων της, τὸ μέλλον τοῦ βουλγαρικοῦ ἔθνους ἐξασφαλιζόμενον διὰ διεθνῶν ἐγγυήσεων. . . .

Καὶ μικρὸν κατωτέρω.

» Δὲν θὰ ἀποκρύψωμεν ὅτι ἡ μᾶλλον ἀμείλικτος καὶ τολμηρὰ κατὰ τοῦ διχασμοῦ τῆς Μακεδονίας ἀντίστασις θὰ προέλθῃ ἐκ τῆς Βουλγαρίας.

» Τόσον ἡ Ἡγεμονία ὅσον καὶ ἡ «ἐσωτερικὴ Διοργάνωσις», θεωροῦσι τὴν ἐδαφικὴν ἀκεραιότητα τῆς Μακεδονίας ὡς οὐδιώδη

ὄρον τῆς λύσεως τοῦ μακεδονικοῦ ζητήματος».

Ἡ βουλγαρική Κυβέρνησις, λοιπόν, συνταυτίζομένη, κατὰ τὰς ὁμολογίας τῶν ἰδίων ἐνδιαφερομένων, μετὰ τῶν ἐπαναστατικῶν Κομιτάτων, τόσον βεβαία εἶναι περὶ τῆς καταβροχθίσεως τῆς Μακεδονίας διὰ τῆς μεθόδου τῆς αὐτονομίας, ὥστε ἀπὸ κοινοῦ προειδοποιεῖν ἀπὸ τοῦδε ὅτι δὲν ἐννοοῦν ν' ἀφίσουν νὰ τοὺς διαφύγῃ οὐδὲ σπιθαμὴ ἐδάφους.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΞΕΝΟΥ ΤΥΠΟΥ

Ἐκ τῆς παρισινῆς «Journal des Débats»
τῆς 27 Φεβρουαρίου.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει 22 Φεβρουαρίου.

«Ἐν ταῖς πρὸς τοὺς γερμανοὺς δημοσιογράφους δηλώσεσί του, ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Βουλγαρίας κ. Στάντσωφ περιέγραψε τὴν κατὰστασιν τῶν φυλακῶν ἐν τοῖς νομοῖς Θεσσαλονίκης, Μοναστηρίου καὶ Κοσσυφοπεδίου κατὰ τρόπον μὴ ἀνταποκρινόμενον πρὸς τὴν πραγματικότητα. Εὐτυχῶς, αἱ κατηγορίαι αὗται τοῦ βουλγάρου ὑπουργοῦ διαψεύδονται ὑπὸ τῶν ἀνακοινώσεων τὰς ὁποίας ἔλαβον περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβευταὶ τῶν Μεγάλων Δυνάμεων. Καὶ αὐτὸς ὁ στρατηγὸς De Giorgis διεπίστωσε τὸ ἄδίκον τῶν κατηγοριῶν τούτων.

» Προφανῶς, τὸ τὰς φυλακὰς διέπον σύστημα ἀπατεῖ κατὰ τὰς ἡμέρας μας, καθὼς ἀπανταχοῦ γίνεται, μεταρρυθμίσεις, ἰδίως εἰς τὰ ἀφορῶντα τὰς διαστάσεις καὶ τὰς διακρίσεις. Ἐπὶ τῶν σημείων τούτων αἱ ἐπιτόπιοι ἀρχαὶ ἐπιδιώκουσι πᾶσαν δυνατὴν βελτίωσιν.

» Ἐπὶ πλεον, οὐδαμῶς θὰ ἤρρεσκε βεβαίως εἰς τὸν κ. Στάντσωφ νὰ προβληθῶσιν αὐτῷ, ἀποδεδειγμένως, αἱ καταπιέσεις καὶ αἱ ἀφόρητοι ταλαιπωρίαι εἰς ἃς καθυπεβλήθησαν ἐν ταῖς βουλγαρικαῖς εἰρκταῖς οἱ Ἑλληνες κάτοικοι τῆς Ἀγχιάλου καὶ τῆς Στενιμαῆχου. Καὶ ὅμως, τὸ μόνον ἔγκλημα τῶν Ἑλλήνων τούτων ἦτο ὅτι εἶχον ἀντιστῆ εἰς τὸν ἐκβουλγαρισμὸν των· ἐνῶ οἱ ἐν ταῖς εἰρκταῖς τῶν νομῶν Θεσσαλονίκης, Μοναστηρίου καὶ Σκοπίων εἰσὶν ὑπόδικοι ἐπὶ σοβαροῖς ἐγκλήμασιν, ἢ ἀποτίουσι τὴν ποινὴν των κατὰ τοῦ Κράτους καὶ τῶν ἰδιωτῶν κακουργημάτων των

» Ἀπορὸν διατὶ ὁ κ. Στάντσωφ κατέφυγεν εἰς τοιαύτας αἰτιάσεις, μὴ συντελοῦσας βεβαίως ὅπως ἡ ὀθωμανικὴ Κυβέρνησις τροποποιήσῃ τὴν πολιτείαν, τὴν

ὁποίαν, ταῖς συστάσεσι καὶ τῇ ὑποστηρίξει τῶν Μ. Δυνάμεων, ἀκολουθεῖ· οὔτε θὰ μεταβάλλωσι τὴν διεθνὴ πολιτείαν ταύτην αἱ ἀσύστατοι κατηγορίαι. Πολλῷ κάλλιον δὲ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς χώρας του θὰ ἐνῆργει ὁ κ. Στάντσωφ, ἂν συνεκέντρον πᾶσαν τὴν προσοχήν του εἰς τὴν παρὰκώλυσιν τῆς εἰσελάσεως βουλγαρικῶν ἀνταρτικῶν σιφῶν ἐκ τῆς Ἡγεμονίας εἰς τὴν ὁμορον ὀθωμανικὴν χώραν».

Ἐκ τῆς παρισινῆς XIX Siècle.

Σόφια 1 Μαρτίου.

«Ἐπιτροπὴ μακεδόνων προσφύγων προέβη εἰς διαβήματα παρὰ τοῖς ἀντιπροσώποις τῶν μεγάλων Δυνάμεων πρὸς τὸν σκοπὸν ἵνα συστηθῇ τῇ Α. Α. Μ. τῷ Σουλτάνῳ ἡ χορήγησις γενικῆς ἀμνηστείας πρὸς τοὺς ἐν ταῖς εἰρκταῖς τῆς Μακεδονίας πολιτικοὺς καταδίκους».

Φραγκφόρτη 2 Μαρτίου.

Κατὰ τὸν ἐν Σόφια ἀνταποκριτὴν τῆς «Gazette de Francfort» ἡ βουλγαρική κυβέρνησις ἐφέλκεσε τὴν προσοχήν τῶν διπλωματικῶν ἀντιπροσώπων τῶν Μεγάλων Δυνάμεων ἐπὶ τῆς ἀδιαλείπτου δραστηριότητος τῆς ἀναπτυσσομένης ὑπὸ τῆς σερβικῆς προπαγάνδας ἐν Μακεδονίᾳ.

Ὑπὸ τὸν τίτλον «Δύο μέτρα καὶ δύο σταθμὰ» ἡ παρισινὴ «Autorité» δημοσιεύει μακρὸν ἄρθρον ἐκτάκτου ἀνταποκριτοῦ της περὶ τῶν βουλγαρικῶν ὠμοτήτων, ἐξ οὗ ἀποσπῶμεν τὰς ἀκολουθοῦσας περικοπὰς.

«Νομίζει τις ὅτι ὀνειρεύεται μανθάνων ὅτι τῇ προτάσει τῆς βουλγαρικῆς κυβερνήσεως, ἡ Σοβράνιε ἐψήφισε νόμον ἐπιβαρύνοντα τὰς ποινὰς, ἐν τῷ μέλλοντι, κατὰ τῶν τυχόντων τῶν προκαλούντων ὀχλαγωγικὰ κινήματα, οἷα τὰ κατὰ τῶν Ἑλλήνων τοῦ παρελθόντος ἔτους.

» Ἡ πρόθεσις τῶν Βουλγάρων εἶναι πρόδηλος· ἐπιζητεῖται νὰ ριφθῇ κόνις εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς ἐθελοτυφλωτούσης, ἄλλως τε, Εὐρώπης, ἥτις θὰ φανῇ πιστεύουσα ὅτι οἱ ἀνθρωποφάγοι, οἱ λεηλατήσαντες, διαρπάσαντες καὶ πυρπολήσαντες τὰς σχολὰς καὶ τὰ νοσοκομεῖα, τὰς μονὰς καὶ τὰς ἐκκλησίας τῶν Ἑλλήνων ἐν Βάρνῃ, Πύργῳ, Φιλιππουπόλει, Στενιμαῆχῳ, Ἀγχιάλῳ κτλ. δὲν θὰ προέβαινον εἰς τὰ τοιαῦτα κακουργήματα, ἂν ἡ νομοθεσία τῆς χώρας των ἐπέβαλλεν αὐτοῖς ἀσχηροτέρας ποινὰς.

» Ἀλλὰ, ἐγένετο ἡ ἐλάχιστη καὶ ἀπόπειρα πρὸς ἐπιβολὴν αὐτοῖς τῶν καθοριζομένων ποινῶν, ἀδιάφορον ἀνεπαρκῶν ἢ οὐ; Διότι καὶ ἐν Βουλγαρίᾳ οἱ νόμοι δὲν ἐνθαρρύνουσιν, ἐκπεφασμένως, τὴν κλοπὴν, τὸν φόνον, τὸν ἐμπρησμόν. Ἄλλως τε δὲ ὑπάρχει πρόχειρον τὸ μέσον τῆς ἀποδοκιμασίας τῶν αἰμοβόρων τούτων πατριωτῶν· εἶναι δὲ τοῦτο ἡ, συνωδὸς τῶ στοιχειώδει δικίῳ, ἀπόδοσις τῶν ἀρπαγέντων ἐλληνικῶν νεῶν, σχολῶν καὶ λοιπῶν κοινοτικῶν καθιδρυμάτων. Ἄλλ' ἡ βουλγαρικὴ κυβέρνησις οὐδὲ καὶ σκέπτεται περὶ τούτου. Οἱ Βούλγαροι ἐγκτεστήθησαν ἐν τοῖς καθιδρύμασι τούτοις τοῖς ἀνεγερθεῖσιν ὑπὸ τοῦ ἐλληνικοῦ ἰδρύματος καὶ πᾶσι αἱ διαμαρτυρίαι κατὰ τῆς σκηνδαλώδους τχύτης ληστείας παρμένουσι νεκρὸν γράμμα.

» Ὡς πρὸς τὴν Εὐρώπην, αὕτη ἀποφύγει, συνετῶς πάνυ, νὰ ἀνκηχθῇ εἰς τὰς ἐσωτερικὰς ὑποθέσεις τῆς Βουλγαρίας. Διότι αὕτη ἐνέκρινε νὰ χαρακτηρησθῇ ὡς «ἐσωτερικὴ ὑπόθεσις» ἡ Ἀν. Ρωμυλία, ἥς πάντα τὰ ὀνόματα βοῶσι τὴν ἐλληνικὴν καταγωγὴν τῆς. Ἡ Εὐρώπη καμμεῖ τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἴσως διότι ἡ Βουλγαρία εἶναι ἀνάστημά τῆς, δημιουργηθὲν ἐκ τοῦ μηδενός, ἄνευ οἰκισθῆναι προσπάθειάς τῆς, διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς διπλωματίας καὶ, κατὰ συνέπειαν, ἡ προνομιοῦχος γέννησις τῆς χορηγεῖ αὐτῇ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ διεπράττῃ τὰ πάντα, χωρὶς νὰ ἐπιζητεῖται πρὸς αὐτῆς εἰς ἀντάλλαγμα οὔτε καὶ ἡ ὕλική ἀσφάλεια τῶν ἀδελφῶν ξένων τῶν εὐρισκομένων τυχαίως ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς.

Ἡ ἐν Βομβάῃ ἀγγλικὴ ἐφημερίς «Οἱ Καιροὶ τῶν Ἰνδιῶν» ἐν τῷ φύλλῳ αὐτῆς τῆς 17 Ἰανουαρίου δημοσιεύει μακρὰν συνέντευξιν τοῦ ἐν Κων)πόλει ἀνταποκριτοῦ τῆς μετὰ τοῦ μέχρις ἐπ' ἐσχάτων πρωθυπουργοῦ τῆς Βουλγαρίας Ρ. Πέτρωφ, ἐξ ἧς σταχυολογοῦμεν τὰς ἐπομένας δηλώσεις τούτου.

. Ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον οἱ πρωθυπουργοὶ ἐν Βουλγαρίᾳ φανερὰ ἐνεθάρρουν τὴν ἐπαναστατικὴν κίνησιν εἰς τὰς τουρκικὰς ἐπαρχίας. Αἱ μακεδονικαὶ συμμορίαι ἐγυμνάζοντο εἰς βουλγαρικὰς πόλεις ὑπὸ Βουλγάρων ἀξιωματικῶν, ἐπρομηθεύοντο ὅπλα καὶ πολεμοφόδια ἐκ τῶν βουλγαρικῶν ὀπλοστασίων καὶ, ἔχοντες τὴν ἡγεμονίαν ὡς ὁρμητήριον, ἐξετέλουν τὰς ἐπιδρομὰς των εἰς τὸ Ὄθωμανικὸν ἔδαφος ἡ Μακεδονία χάρις εἰς τὸν ρωσσικὸν χρυσὸν καὶ τὰς αὐστριακὰς ραδιουργίας, εὐρέθη ἀπ᾽ ἑτι ἐν πλήρει ἐπαναστάσει μέγας ἀριθμὸς Βουλγάρων ἀξιω-

ματικῶν ἀνέλκυε τὴν διοίκησιν ἐπαναστατικῶν συμμοριῶν

Ὅποιοι πολῦτιμοι ὁμολογίαι ! !

BIBLIOLOGIA

LES ÉVENEMENTS

DE BULGARIE ET DE ROUMELIE ORIENTAL, au point de vue du Droit International.

ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον, ὁ κ. Μιχαὴλ Κέπετζης, καθηγητῆς τοῦ διεθνoῦς δικαίου ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Βέρνης, ἐν τῷ περιοδικῷ «Revue de Droit international et de Legislation comparée» (deuxième année, Tome IX, 1907) ἐδημοσίευσε μακρὰν μελέτην, πολλοῦ λόγου ἀξίαν, ἀνατυπωθεῖσαν καὶ ἐν ἰδιαιτέρῳ τεύχει.

Ἀναφέρων ἐν πρώτοις, συνοπτικῶς, τὰ αξιοθρήνητα γεγονότα τὰ διαδραματισθέντα ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου τοῦ παρελθόντος ἔτους, ὁ συγγραφεὺς ἀποδείκνυσιν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πρακτικῶν τοῦ Βερολινέου Συνεδρίου τοῦ 1878, τῆς Συνθήκης τοῦ Βερολίνου καὶ τοῦ προσάρτημα ταύτης ἀποτελοῦντος «Ὁργανικοῦ νόμου» τοῦ 1879, ὅν προσάγει τὰς σχετικὰς διατάξεις, ὅτι ἡ θέσις καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ αὐτόθι οἰκοῦντος ἐλληνικοῦ πληθυσμοῦ καθωρίσθησαν διεθνῶς ὑπὸ τῆς Εὐρώπης· καὶ ὅτι ἐπομένως ταῦτα δὲν ἀποτελοῦσιν ἐσωτερικὴν ὑπόθεσιν τῆς Βουλγαρίας, (καθὰ ἀπεπειράθη νὰ χαρακτηρησθῇ ἔνεκα εὐνοήτων λόγων ταῦτα ἡ βουλγαρικὴ Κυβέρνησις) ἀλλ' ὑπόθεσιν ἐνδιαφέρουσαν πρωτίστως τὸ διεθνὲς δίκαιον, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποῖου οἱ Ἕλληνες δικαιοῦνται νὰ ἀπαιτήσωσι 1ον τὴν ἐπανόρθωσιν τῶν προσγενομένων αὐτοῖς ἀδικημάτων καὶ 2ον τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἀρπαχθειῶν ὑπὸ τῶν Βουλγάρων κοινοτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν περιουσιῶν.

Ἐξετάζων ἰκολούθως τὰ αἷτια τὰ προκαλέσαντα τὰς κατὰ τῶν Ἑλλήνων βουλγαρικὰς βιαιοπραγίας, ὁ κ. Κέπετζης ἀποδείκνυσιν, δι' ἀκταμαχητῶν ἐπιχειρημάτων καὶ ἀποδείξεων, ὅτι αἱ βιαιοπραγίαι αὗται δὲν ἀποτελοῦσιν ἀντεκδίκησιν διὰ τὴν ἐν Μακεδονίᾳ κατὰ τῶν Βουλγάρων, δῆθεν, δρᾶσιν τῶν ἑλλήνων σωμάτων—, δι' ἧς δικαιολογίας οἱ Βούλγαροι ἐπεζήτησαν νὰ ἐκπατήσωσι τὴν Εὐρώπην καὶ νὰ καταπράνῳσι τὴν ἐκ τῶν βιαιοπραγιῶν των προκληθεῖσαν ἐξέγερσιν τῆς δημοσίας γνώμης— ἀλλ' ἀποτελοῦσιν ἀπλῶς τὴν τελευταίαν βιαιὴν πρᾶξιν τῆς διὰ παντός ἐκτρώπου μέσου

ἐπιδιωκομένης παρ' αὐτῶν ἐκμηδένισεως τοῦ ἐλληνικοῦ στοιχείου ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς προσκλήσεως τῆς δευτέρας εἰς τὴν πρώτην (1885) κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς «Βετσέρνα Πόστα» περὶ ἀποκλειστικῆς ἀνὰ τὴν χερσόνησον τοῦ Αἰμοῦ κυριαρχίας τῆς βουλγαρικῆς φυλῆς διατυπωθεῖσαν θεωρίαν, τὴν παρκτηθεῖσαν ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας». Ἐκ τῆς αὐτῆς ἡμιεπισήμου «Βετσέρνα Πόστα» παρκτιθεται καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ βουλγάρου πρωθυπουργοῦ Πέτρῳ ἐκφρασθεῖσα ἐπιδοκιμασία τῷ προέδρῳ τοῦ κοινοβίου «ὁ Βούλγαρος Πατριώτης», διὰ τὰς ἐνεργείας τοῦ κοινοβίου τούτου τοῦ πρωτοστατήσαντος εἰς τὰς κατὰ τῶν Ἑλλήνων διαπραγματεύσεις κκοιργίας. «Ὁ κ. Πέτρῳ, ἔγραψεν ὁ πρόεδρος πρὸς τὴν «Βετσέρνα Πόστα», εἶναι καταγοιτευμένος διὰ τὴν διέγερσιν τῆς δημοσίας γνώμης (κατὰ τῶν Ἑλλήνων) καὶ διὰ τὰ ἀποτελέσματα τῆς πατριωτικῆς ἐνεργείας τοῦ «Βουλγάρου Πατριώτου».

Ἐπεταὶ ἡ ἐκθεσις τῶν ἐνεργειῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου (εἰς οὗ τὴν πνευματικὴν δικαιοδοσίαν ὑπάγονται οἱ ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ Ἕλληνες) παρὰ τῇ αὐτοκρατορικῇ Ὀθωμανικῇ Κυβερνήσει, παρὰ ταῖς συνυπογραψάσαις τὴν Βερολίνοιον Συνθήκην Δυνάμεις καὶ παρ' αὐτῷ τῷ Ἡγεμόνι τῆς Βουλγαρίας, μετὰ παραθέσεως τῶν σχετικῶν ἐγγράφων· ἐξαίρεται δὲ ἡ ἀρίστη ἐντύπωσις ἣν ἡ ἐνέργεια τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐνεποίησε παρὰ τῇ δημοσίᾳ εὐρωπαϊκῇ γνώμῃ καθὼς καὶ παρὰ τῇ πεφωτισμένῃ καὶ ἀμερολήπτῳ δημοσιογραφίᾳ. Ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ κ. Κέπετς παρκτιθεμένων ὡς πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο σχετικῶν ἀποσπασμάτων, καταχωρίζομεν ὧδε τὸ τῆς Vossische Zeitung (22 Σεπτεμβρίου) ἔχον ὡς ἑξῆς:

«Συνεπεία τοῦ κατὰ τῶν Ἑλλήνων ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ διωγμοῦ, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ἡ ἀνωτάτη κατὰ τὴν Ἀνατολὴν Ὀρθόδοξος ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ, ἠναγκάσθη, πρὸς διαφώτισιν τῆς δημοσίας γνώμης, νὰ ἀπευθύνῃ διαμαρτυρίαν καὶ ὑπομνήματα πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν Μ. Δυνάμεων. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τούτων καταφαίνεται πόσον μετριοπαθὴς ὑπῆρξε, παρὰ τὰ περὶ τοῦ ἐναντίου λεχθέντα, ἡ στάσις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ πόσον νομοταγῶς ἐνήργησεν ὁ Πατριάρχης Ἰωακείμ Γ'. Εἶναι ἀδιαφιλονέκητον ὅτι πᾶσαι αἱ ὑπὸ τῶν Βουλγάρων διαπραχθεῖσαι ὡμότητες εὐρηνται εἰς παντελῇ ἀντίφασιν πρὸς τὰς διατάξεις τῆς Βερολίνοιου Συνθήκης. Ἡ Βουλγαρία ἀπέδειξεν ὅτι ἦτο πάντῃ ἀναξία τῆς ἐπιδοκιμασίας αὐτῇ ὑπὸ τῆς Εὐρώπης ἐμπιστοσύνης. Αὕτη παρεβίασε χριστιανικὰς διατάξεις, τὰς ὁποίας μὴ χριστιανοὶ ἐσεβάσθησαν ἐπὶ τέσσαρας αἰῶνας. Διὰ τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ πραξικοπημάτων διὰ δυνάμει-

δος, οἱ Βούλγαροι ἤλπισαν πρὸς στιγμὴν ὅτι θὰ ἐπειθον τὴν Εὐρώπην νὰ παραδεχθῇ τὴν οὐτοπίαν μακεδονικῆς ἐπαναστάσεως. Ποῦ ἦσαν τότε τὰ ἐλληνικὰ σώματα; Ταῦτα ἐνεφανίσθησαν μόνον τῷ 1904. Οἱ Βούλγαροι ἐνθαρρυνθέντες ὑπὸ τῆς μεγαθυρίας τῆς Εὐρώπης, ἐφαντάσθησαν ὅτι τὸ πᾶν ἐπετρέπετο αὐτοῖς· τότε μόνον οἱ Ἕλληνες ἠναγκάσθησαν νὰ προσφύγῃσιν εἰς τὴν βίαν πρὸς χαλιναγώγησιν τῆς βουλγαρικῆς ἀναίδειας».

Ἐπικρίνων δ' ἐν τέλει ὁ συγγραφεὺς τὴν ἀδιάφορον, ἐνώπιον τῶν βιαιοπραγιῶν τούτων, στάσιν τῶν ὑπευθύνων Μ. Δυνάμεων, καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι, μολονότι φαινομενικῶς οἱ Βούλγαροι φαίνονται ἐπιτυχόντες τοῦ ἀμέσου σκοποῦ τῶν, ὅστις ἦτο ἡ ἐκμηδένισις τοῦ ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ ἐλληνικοῦ στοιχείου, ἐν τούτοις, οὐσιωδῶς, ἀπέτυχον, καθόσον ἡ κατὰπτωσις αὐτῶν ἐν τῇ ἐκτιμῇ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου ἐνεκα τῆς ἐνόχου συμπεριφορᾶς τῶν, θὰ κατὰστῇ ἐν τῷ μέλλοντι ἀφρευκτον τὸ νουθεγίων τῶν φιλοδόξων αὐτῶν ἀξιώσεων. Οἱ δὲ ἀτυχεῖς Ἕλληνες τῆς Βουλγαρίας καὶ Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας, θὰ ἔχῃσι τοῦλάχιστον τὴν ὑστάτην παρηγορίαν ὅτι, διὰ τῆς καταστροφῆς αὐτῶν, ἀπεσοβήθη ὀριστικῶς ἀπὸ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ὁμοφύλων τῶν ὁ κίνδυνος τοῦ νὰ ἐμπέσωσιν εἰς τοὺς βουλγαρικοὺς ὄνυχας.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν Εὐρώπην, ἡ παντελής ἠθικὴ χρεωκοπία τοῦ γοήτρου τῆς, ἔσται τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐγωϊστικῆς καὶ συμφεροντολογικῆς αὐτῆς πολιτείας ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος.

ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΟΣ ΕΡΓΟΝ

Πέτρος Χαρτοφύλαξ, ὁ τοῦ παρόντος λόγου συγγραφεὺς, οὐδεὶς ἄλλος, νομίζομεν, εἶνε ἢ ὁ περὶ τὰ τέλη τῆς ΙΑ' ἑκατονταετηρίδος ἀκμάσας, οὐ γνωστὰ τὰ («ἐρωτήματα, ἅπερ ἔλυσεν ὁ τιμιώτατος Χαρτοφύλαξ κύριος Πέτρος» καὶ διάκονος τῆς τοῦ Θεοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας, ἐν ἔτει 57' (=1092), ἐν Δαψιλεστάτῃ Συλλογῇ τῶν ἱερῶν κανόνων, ἔκδοσις Σπυρίδωνος Μήλια· Ἐν Παρισίοις 1761. πρὸς Πηδαλίου προλεγόμενα καὶ Συντάγματος θείων καὶ ἱερῶν κανόνων ὑπὸ Ράλλην καὶ Ποτλῆ τομ. Ε' σελ. 369». Καὶ ἐν τῷ προοιμίῳ μὲν τοῦ προκειμένου λόγου καὶ ἄλλους τοιούτους ἐκφωνήσας φαίνεται «τῆς συνήθους πρὸς ὑμᾶς ἀναμνησθεῖς παραινέσεως, ἦν ὡς ὀφληνιά τι ἐτήσιον ἀποδίδωμι. ἐτοίμως παρρεσκεύασμαι»· ἀγνωστον δὲ, ἐφ' ὅσον ἡμῖν γε δυνατόν, εἴπου τις τούτων ἢ καὶ οὗτος ὁ παρὼν

τυγχάνει ἐκδεδομένος· οὐ ἔνεκα τὸν προκείμενον ἐκδίδομεν μεταγράψαντες ἀπὸ σωζομένου ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς ἱερᾶς ἡμῶν μονῆς Μ. Λαύρας κώδικος, οὐ ἀκριβῆ περιγραφικὴν ἀναγραφὴν προσεχῶς διὰ τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» δημοσιεύομεν.

Ἐν Ἀγίῳ Ὁρει Ἀθῶ 1907 ἰανουαρίου 25.

ἀρχιμ. ΧΡΥСОСТΟΜΟС ΛΑΥΡΙΩΤΗС

Λόγος τοῦ χαρτοφύλακος κυρίου Πέτρου

§ 1.¹ Ἐτοίμη ἡ καρδίᾳ μου ὁ Θεός, ἐτοίμη ἡ καρδίᾳ μου· προοιμιάσομαι γὰρ τῷ κυρίῳ προσφύτως ἐκ τῶν τοῦ ψαλμωδοῦ θεσπεσίων φωνῶν· ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν τοὺς πρὸς Θεὸν ὕμνους ἀνκρουόμενος ἐν τῇ προφητικῇ δόξῃ, τοῦτο γὰρ τὸ «ἄσπερ καὶ ψαλμὸς ἐν τῇ δόξῃ μου» τὸ πρὸς αὐτοὺς ἔτοιμον τῆς ἐαυτοῦ καρδίας, οὕτω γὰρ τὸν τῆς ψυχῆς τόνον ὠνόμασε, δι' ὧν εἶρηκε πρεσβύτητα, ἐγὼ δὲ τὴν βῆσιν καὶ κρηπίδα τῶν ἀρετῶν εἰσβάλλουσιν ἡδὴ θεώμενος καὶ τῆς συνήθους πρὸς ὑμᾶς ἀναμνηθεὶς παραινέσεως, ἦν ὡς ὀφλημὰ τι ἐτήσιον ἀποδίδωμι, ἐτοίμως τὴν γλῶτταν ἀνακινεῖν καὶ τὸν λόγον ἐνηγεῖν ταῖς ὑμῶν ἀκοαῖς παρεσκεύασμαι μηδὲ(ν) ὑμᾶς ἀντιοίμους εἶναι πρὸς ὑποδοχὴν τῆς νηστείας οἰόμενος καὶ μάλιστα τοὺς ὅσοι διὰ σπουδῆς ταύτης ποιοῦμενοι τῶν ἐξ αὐτῆς εὐεργετημάτων ἀπώκασθε, ἀλλὰ προπαρασκευῇ χρησαμένους ὑψηλοτέρῃ καὶ κρείττονι ἐπιτείνοντας, γαληνιώσῃ ψυχῇ καὶ κατὰστάσει φρενῶν ταύτην εἰσδέξασθαι. Ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλως ἐτοιμαζέτωσαν τὰ προκταρτήρια, οἷς ἔργον καὶ σπουδασμα προύργιαίτατον τὸ τὴν γαστέρα στενοχωρεῖν τοῖς τῶν ἐδωδύμων ἐπιτηδεύμασι καὶ καρυκαῖς βρωμάτων ἐφήδεσθαι, τῇ ὁρέξει θ(ηλυ)νομένοις τῆς γεύσεως, καὶ τὸν λαίμονα τοῖς μετὰ τοῦτον ἀτίμοις αἰσχροῦς καθηδύνουσι καὶ πρὸς τὴν παλαιὰν συνήθειαν ὡς εἰς τι κρησφύγετον καταφεύγουσιν· οἱ ποτε γινώσκονται προφάσεις ἐν ἀμαρτίαις τιθέμενοι, ὅταν ἕκαστος καὶ τὸν ὑπὲρ ἄργου λόγου λόγον εἰσπράττειται. Ἡμεῖς² δὲ οἱ τῷ λόγῳ κοσμούμενοι καὶ τὸν λόγον τιμᾶν εἰδότες, οἷς οὗτος τιμᾶται καὶ θεραπύεται, καὶν τι δὲ τρυφᾶν, ἐν τῇ τῆς νηστείας μελέτῃ τρυφήσωμεν καὶ τοῖς περὶ αὐτῆς λόγοις καὶ διηγήμασι.

§ 2. Τίς μὲν οὖν αὕτη ἡ ἐντολὴ καὶ ὅθεν ἔσχηκε τὴν ἀρχὴν καὶ ὅτι παλαιότερα τῶν ἄλλων καθέστηκε

καὶ ἀρχέγονος καὶ ὅτι τοῖς γενάρχαις προδέδοται καὶ προπαράβιβεται περιττόν ἂν εἴη λέγειν τοῖς οὐκ ἀγεύστοις τῶν τοιούτων μυήσεων, ὃ δὲ γε ἀναγκαιότατόν ἐστι ρηθῆναι περὶ τε τῆς προτεταγμένης ταύτης τῶν ἱλαστηρίων [ἡμερῶν] ἐβδομάδος καὶ αὐτῆς τῆς νηστείας, ἐρῶ τοῦτο καὶ οὐχ ὡς ἀνόνητον ὑπερβήσομαι. || Πρῶτον μὲν γὰρ ἀμέσως ἐκ πανδαίστης εἰς νηστεῖαν ἀθρόον μετέβαινον ἄνθρωποι καὶ ἀπὸ τρυφῆς εἰς ἐγκράτειαν μετεφέροντο καὶ οὐδὲν ἦν τὸ μέσον, ὥπερ ὡς τινι ἀγκύρᾳ χρησάμενοι πρῶτον [οὕτω τὴν τοῦ κ]λύδωνος πολυκύμαντον ἀποβαλοῦνται ζάλην καὶ ὥσπερ ἐν ἀκλύστῳ λιμένι τῇ νηστείᾳ προσορμισθῆσονται, ἀλλ' οἱ μὲν τρυφῶντες νῦν πρὸς τοὺς τῆς ἐγκρατείας ἀγῶνας εἰς τὴν ἑω μετακαλούμενοι νωθροὶ καὶ χαῦνοι ἐδείκνυντο ἔτι τὸν φόρτον τῆς ἐλαπίνης¹ ἐν τῇ γαστρὶ περιφέροντες καὶ τῆς ἐωλοκρασίας ἀπόζοντες· οἱ δὲ τοσοῦτον ἑαυτοὺς ἐπιδεδώκασιν τῇ μέθῃ καὶ τῇ τρυφῇ, ὡς μηδὲ δευτέρας καὶ τρίτης ἡμέρας ἀνανῆσαι δύνασθαι καὶ τὸν τῆς νηστείας δρόμον εὐσταλῶς σταδιοδρομῆται καὶ κούφως, ἀλλὰ τῷ μὲν στόματι τὰς ψαλμικὰς ἡδὸν ὠδὰς, τὰς δὲ τῶν αὐλῶν ἐναύλους ἔτι τῶν νοὶ περιφέροντες διὰ τοῦτο τὰς ἀδομένους συνέχεον· τινὲς δὲ καὶ τοῖς ἐξ ἀθηργίας ἐμέτοις τὰ προβεβρωμένα ἐναγχος ἀναπέμποντες ὅψις ἐλεεινὴ τοῖς θεωμένοις ἐδείκνυντο. Ἰνα δ' οὖν μήτε ὁ θεὸς ὕμνος συγχέεται ταῖς ἀγχιθύροις ἀναμνήσεσι παρορώμενος μηδ' ὁ τῆς ἐγκρατείας καιρὸς τῷ τῆς ἀκρασίας, συμφθείροιτο παροινούμενος, ἐξεύρηται κοσμίως ἄγαν καὶ συνετῶς τὸ ἐπταήμερον τοῦτο δοκιμαστήριον καὶ τῶν προκειμένων ἀγῶνων καὶ παλαισμάτων προγυμναστήριον, κοινὸν τρυφῆς καὶ νηστείας μεθόριον, ὁμοῦ καὶ τῶν αὐτῶν διαλλάττον καὶ κοινωνοῦν [ἄμφοτέραις], δι' οὗ τὸ τῆς γαστρὸς ἀποτιθέμενοι πλήσιον εὐσταλῶς πρὸς τὸν ἐγκρατῆ καὶ ἄσκειον βίον[προχω]ροῦντες φεινόμεθα· σφαλερᾶς γὰρ οὐσης τῆς ἐκ τῶν ἐναντίων εἰς τὰ ἐναντία μεταβολῆς, ἐν τῷ μεταίχμιῳ γενομένη τῶν ἡμερῶν ἡ ἐπτάς, τὸ πολλυέραστον καὶ ἀόριστον τῆς γεύσεως ὑφαίρει, καὶ τῷ μὲν κόρῳ χώραν οὐ δίδωσι, τὰ δὲ περιττὰ παντοίως ἐκκρίνουσα θύραν ὑπανοίγει τῇ ἀρετῇ καὶ ὁδοποιεῖ τοῖς εἰς ἀναζήτησιν αὐτῆς τρεπομένοις τὴν εἴσοδον, εὐρυνομένην μὲν τοῖς ἐν τῇ ἀσκήσει [καταγινόμενοις] διὰ τὸ σύνθηρές τε καὶ σύντροφον, ἀποστενουμενὴν δὲ τοῖς τὴν σάρκα λιπαινομένοις καὶ φιλοσάρκως διὰ τὸ ἀπεξενωμένον καὶ ἄηθες, καὶ κατὰ τὸ οἱ παρὰ Μωϋσέως δημαγωγούμενοι τὴν αἰγυπιακὴν δουλείαν ἐκκλίνον-

1. ἡ εἰς παραγράφους τοῦ κειμένου διαίρεσις ἡμετέρα.

2. ὁ κώδ. ὑμεῖς.

1. Οὕτως ὁ κώδ.

τες, ἐνθα κρεωβοροῦντες ἐν πλησμονῇ ἄρτων ἐσπατά-
λων, οὐκ εὐθὺς διὰ τῆς ἀνύδρου ἐρήμου παρώδευον, ἀλ-
λ' ἐν ἐτέραις ὡς ἐν προγυμνασίᾳ περιπολεῦοντες πό-
λεσιν εἶτα τὴν διὰ ταύτης ὁδὸν ἤνυσον πρὸς τὴν τῆς
ἐπαγγελίας γῆν ἐπειγόμενοι, οὕτω καὶ οἱ τῆς τρυφῆς,
ὡς ἐκ τινος Αἰγύπτου ἀποφοιτῶντες, προηγουμένως
μὲν διὰ τῆς προκαταγγελτικῆς τῶν ἀγῶνων ἐπτάδος
τὴν τῶν θείων [ἐξιλάσεων] ὑπόθεσιν ἐξασκοῦσι καὶ
προγυμνάζονται, εἶτα δὴ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἀγνὴν
νηστείαν ὡς εἰς τινὰ ἔρημον ἀπονώτερον μεταβαίνου-
σιν, ὡς ἐκ ταύτης εἰς τὴν ἐπηγγελμένην χώραν, ἥτις
διὰ τοῦ κιννοῦ βίου καὶ τῆς ἐκ τῶν φθαρτῶν ἀναστά-
σεως ἀποδίδεται, καταντήσαντες· εἰ γὰρ οἱ τὰ γυμνά-
σια καὶ τὰς κονίστρας ἔργον [ἐπιμε]λὲς μελέτης ποιού-
μενοι, προκαταλαμβάνοντες τὸν τοῦ ἀγῶνος κίρον,
διευθετοῦσι τὴν τέχνην φιλοπονώτερον καὶ τῇ ἐπιμό-
νῳ τριβῇ καὶ ἀσχολίᾳ ἐκυτοῖς τὸ σποῦδασμα, ἐξευμα-
ρίζουσι πρότερον καὶ οὕτω τῶν ἀγῶνων ἀπάρχονται,
καὶ ταῦτα περὶ μάταια καὶ ἀνόητα τῆς σπουδῆς αὐ-
τοῖς οὔσης, πόσῳ μᾶλλον τῶν ὑψηλῶν τε καὶ θείῳ,
μετὰ μελέτης τῆς προσήκουσας ἡμεῖς ἐφαψόμεθα, καὶ
καθάπερ τινὶ προγγέλω τῇ τῶν ἡμερῶν ἐπτάδιον
χρησόμεθα. Τοιαῦτα μὲν τὰ περὶ τῶν τῆς νηστείας
προαυλίων καὶ ἐσοδίων¹, τὰ δὲ γε περὶ αὐτῆς ἐκ τῶν
ἐφεξῆς μαθησόμεθα.

(ἔπεται συνέχεια)

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Χειροτονία.—Τῇ κυριακῇ, ἐν τῷ σελτῷ πα-
τριαρχικῷ ναῷ, ἐγένετο ἡ χειροτονία τοῦ πανιε-
ρ. μητροπολίτου Λιτίτζης κ. Νικοδήμου ὑπὸ τῶν
σεβασμ. συνοδικῶν Κυζίκου, Πελαγονίας, Με-
θύμνης, Χίου, Σηλυβρίας, Γρεβενῶν καὶ Κο-

1. «Περὶ μέντοι τῆς Τυροφάγου φασὶ τινες τὸν βασιλεῖα
Ἡράκλειον ταύτην ἐντάξει, κρεωφάγον οὔσαν τὸ πρότερον κατὰ
Χοσρόου γὰρ καὶ περσῶν ἐπὶ ἐξ ἔτεσιν ἐκστρατεύσας ἠδύατο
τῷ Θεῷ, εἰ κατ' ἐκείνων ἰσχύσει, ταύτην μεταμεῖψαι καὶ με-
ταξὺ νηστείας καὶ τρυφῆς ταύτην καταστήσαι, ὃ καὶ ἐποίησεν·
ἐγὼ δὲ οἶμαι, ἴσως καὶ τούτου συμβάντος, τοῖς ἀγίοις ἐπινοη-
θῆναι καὶ ταύτην πατράσι διὰ προκάθαρσιν τινα, ὡς ἂν μὴ ἐκ
κρεῶν καὶ ἀδηρχίας αὐτίκα εἰς ἄκραν ἀσιτίαν γενόμενοι δυσ-
χεραίνωμεν, καὶ ἄλλως τὴν σωματικὴν ἔξιν βλαπτώμεθα,
ἀλλ' ἡρέμα καὶ κατὰ μικρὸν τῶν λιπαιόντων καὶ ἡδυνόντων
ἀφαισθηκότες, καθάπερ ἴπποι δησῆναι διὰ τῆς ὑπαιμένης βρώ-
σεως, καὶ τὸν χαλινὸν τῆς νηστείας ὑποδεξώμεθα· ὡς γὰρ ἐπὶ
τὴν ψυχὴν διὰ τῶν παραβολῶν ἐποίησαν, οὕτω δὴ καὶ ἐπὶ τὸ
σῶμα ἐμηχανήσαντο, τὰ πρὸς τὴν νηστείαν ἐμπόδια κατὰ βρα-
χὺ περιτέμνοντες». (Νικηφόρου Καλλίστου Ξανθοπούλου ὑπό-
μνημα τῷ σαββάτῳ τῆς Τυροφάγου).

λωνίας, πολλοῦ ἐκκλησιασματος εὐσεβῶν πα-
ρισταμένου.

Εὐσεβεῖς πράξεις.—Ὑπ' ὅψιν ἔχομεν κατα-
λόγους ἐράνων πολλοὺς ἐκ πολλῶν ἐπαρχιῶν
τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου καὶ ἐκ Μόσχας, πρὸς
βοήθειαν τῶν ἐκτάκτων ἀναγκῶν τοῦ ἐθνικοῦ
ταμείου καὶ τῶν παθόντων ἐν Ἀνατολ. Ρωμυλίας
καὶ Βουλγαρίας ὀρθοδόξων. Τῶν εἰσφορῶν τού-
των λεπτομερῇ ποιησόμεθα μνείαν ἐν τῷ προ-
σεχεῖ τεύχει, καθὼς καὶ τῶν κατὰ τοὺς τέσσα-
ρας τελευταίους μῆνας ἐν ἐπαρχίαις τελεσθέν-
των μνημοσύνων ἐπὶ τοῖς ἐν εὐσεβεῖ τῇ πίστει
τελειωθείσιν, ὧν λίαν βραδέως ἐλάδομεν τὰς
περιγραφάς.

Εἰδήσεις ἀνιπόστατοι.—Κατὰ τὴν σημε-
ρινὴν διοικητικὴν τοῦ Δ. Ἑθν. Μ. Συμβουλίου
συνεδρίαν, γενομένης ἐπερωτήσεως περὶ τῶν
ἐν τῇ σημερινῇ «Πρωΐα» γραφέντων, ὅτι δῆθεν
ἐλήφθη ἀπόφασις ἐν τῇ Ἱ. Συνόδῳ περὶ νοθε-
τήσεως ἀξιοτίμων μελῶν τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβου-
λίου ὑπὸ τῆς Α.Θ.Π. τοῦ οἰκουμ. πατριάρχου,
ὁ σεβασμ. πρόεδρος μητροπολίτης Κυζίκου κ.
Ἀθανάσιος διέψευσε τὰ ἀναγραφέντα ταῦτα.

Δολιότης.—Ὑπὸ τῆς ἐνταῦθα Βιβλικῆς
Ἑταιρίας διαδίδεται κατ' αὐτὰς ἐκδόσεις τῆς Και-
νῆς Διαθήκης ἐν μεταφράσει εἰς τὴν τουρκικὴν
γλῶσσαν διὰ χαρακτήρων ἑλληνικῶν. Τὸ βι-
βλίον τοῦτο δυστυχῶς ἐξετυπώθη εἰς τὸ σχῆμα
τῆς πατριαρχικῆς ἐκδόσεως δεδεμένον ὃν ἀπα-
ραλλάκτως ὡς αὕτη. Οἱ εὐσεβεῖς μικρασιαῖται
δέον νὰ γινώσκωσιν ὅτι τὰς τοιαύτας μεταφρά-
σεις τῆς Γραφῆς ἡ Μήτηρ Ἑκκλησία ἀπὸ αἰώ-
νων ἀπεδοκίμασε, συνιστᾷ δὲ καὶ νῦν ἵνα μὴ
ἀπατηθῶσιν ἐκ τοῦ σχήματος καὶ τοῦ δεσίματος
τῆς χάριν τῶν μικρασιατῶν δῆθεν ἐκδόσεως
ταύτης, εἰς ἣν ἔδωκε τὴν γένεσιν δολιότης
ἀξιοκατάκριτος.

Μητρόπολις Σμύρνης.—Ὑπὸ τῆς ἱεράς μη-
τροπόλεως Σμύρνης συνεστήθη δι' ἐγκυκλίου ταῖς διευ-
θύνσεσι τῶν ἐν Σμύρνη σχολείων τῶν ὀρθοδόξων ὁ κοι-
νὸς ἐορτασμὸς τῆς ἱεράς μνήμης τοῦ ἐν ἀγίοις ἱερο-
μάρτυρος Πολυκάρπου Σμύρνης τὴν ἡμέραν τῆς 23
φεβρουαρίου, διακοπτομένων τῶν μαθημάτων.

Μητρόπολις 40 Ἑκκλησιῶν.—Μετὰ διή-
μερον ἐν Ἀδριανουπόλει διατριβὴν, ἐπανέκκμψεν εἰς τὴν
ἑδρὴν τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ τῷ σαββάτῳ τῆς παρελθοῦ-

σης ἐβδομάδος ὁ πανιερ. μητροπολίτης 40 Ἐκκλησιῶν κ. Ἀνθίμος.

Πατριαρχικὰ γραφεῖα. — Ἐγκριθέντος ἔντα προσληφθῆ δεύτερος γραμματεὺς τοῦ πατριαρχ. γραφείου τῆς τουρκικῆς διὰ διαγωνισμοῦ, ἀντὶ τοῦ μακρῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου Ξανθοπούλου, διωρίσθησαν ὑπὸ τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου σήμερον ὡς ἀγωνίδικοι ἐπιτροπεία ὁ ἐκ τῶν συμβούλων κ. Στ. Κ. Καραθεοδωρῆ καὶ οἱ κκ. Ι. Χλωρὸς καὶ Παντ. Κοσμίδης.

Ὀνομαστικὰ ἑορταί. — Τῇ κυριακῇ, μνήμη Ταρσίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ἡ Α. Θ. Π. συνεχάρη τηλεγραφικῶς τῷ πανιερ. μητροπολίτῃ Ἡλιουπόλεως ἄγοντι τὴν ὀνομαστικὴν ἑορτὴν αὐτοῦ. — Τῇ δευτέρᾳ διὰ τοῦ αὐτοῦ μέσου συνεχάρη τοῖς πανιερ. ἀρχιεπισκόποις Σιναίου κ. Πορφυρίῳ ἐν Ἀθήναις παραμένοντι, καὶ τῷ ἐν Χίῳ σχολάζοντι (πρώην Σιναίου) κ. Πορφυρίῳ, ἐπίσης ἑορτάζουσι.

Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια. — Ἐν ἄρθρῳ κυρίῳ αὐτῆς ἡ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἀπὸ τετραετίας ἐκδιδομένη ἀξιανόγνωστος ἐφημερίς «Ἀλήθεια» συνιστᾷ εἰς τὴν ὑποστήριξιν τῶν δυνάμεων τὴν «Ἐκκλ. Ἀλήθειαν», ὡς ἐκκλησιαστικὸν περιοδικὸν ἀπαράκλιτον «εἰς τὸν οἶκον καὶ τὸ κατὰστημα παντός ὅπως δὴποτε εὐπροϋντος ὁμογενοῦς». — Ἐάν, κατ' εὐτυχίαν, κατανοῶσιν οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τοῦ Οἴκου-μενικοῦ Θρόνου, ὅτι διὰ τῆς «Ἐκκλ. Ἀληθείας» ἀποδίδεται ὡς ἐν κατόπτρῳ πᾶσα ἡ πνευματικὴ ζωὴ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ὀρθοδόξου ἑλληνικοῦ Γένους, προσδοκῶμεν καὶ ἀποτελεσματικὴν τινὰ τὴν ἐκ τῆς ἐκτιμῆσεως ταύτης ἐπελευσμένην ὑποστήριξιν, καὶ ἐπέρχηται βροδείχ, μετὰ εἰκοσιεπταετῇ πνευματικὸν ἄγωνα. — Ἀρχισυντάκτης τῆς Θεσσαλονικείας «Ἀληθείας» διατελεῖ ὁ ἐλλογ. κ. Ἰω. Μπῆτος.

Περιοδευσταί. — Τυχὼν τῆς κωνσταντικῆς ἀδείας ἀφίκετο εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν ὁ παρὰ τῇ ἱερᾷ μητροπόλει Ἐφέσου θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Εἰρηνοπούλεως κ. Ἀρσένιος.

Ἅγιον Ὅρος. — Ἀφίκετο εἰς Θεσσαλονίκην, ἐνεκεν ὑποθέσεων τῆς ἱερᾶς μονῆς Διονυσίου, ὁ πανοσιωτ. γέρον κ. Χαραλάμπης Διονυσιάτης.

Ἐπίκαιρον ἀνάγνωσμα. — Ἐπὶ τῇ ἐβδομάδι τῆς Τυρινῆς ἡ «Ἐκκληστ. Ἀλήθεια» προθύμως ἐκδίωσιν ἀπὸ τῆς σήμερον μελέτην ἐπιφανοῦς νομοδιδασκάλου βυζαντινοῦ Πέτρου τοῦ Χαρτοφύλακος τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἥτις ὅλη προορίζεται νὰ ἐκδοθῇ ἐν μακρᾷ καὶ πολυσελίδῳ συλλογῇ βυζαντινῶν κειμένων. Ὁ ἀποστέλλων αὐτὴν γνωστός ἐστίν ὡς γνωστῆς βαθὺς τῆς τε πλησιογραφίας καὶ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, ἣν μετὰ

τάς ἐπιμελεῖς θεολογικὰς σπουδὰς αὐτοῦ ἐξέμαθεν ἐν τῇ πλουσιωτάτῃ βιβλιοθήκῃ τῆς ἐν Ἀγίῳ Ὁρει Μεγίστης Λαύρας.

Ἐκκλησία Ἱεροσολύμων

Ὁ ἐν Ταϊγανίῳ ἑξαρχος τοῦ Παναγίου Τάφου, κατὰ τὰς διὰ τῶν ἐφημερίδων γνωσθείσας ἡμῖν εἰδήσεις, ἀρχιμνηστήρης Ἰουδενάλιος ἀπεβίωσεν ἐκ συγκοπῆς καρδίας, ἐν ἡλικίᾳ 42 ἐτῶν, πρὸ 3 ἐβδομάδων.

Ἐκκλησία Ἑλλάδος

Κήρυγμα. — Διωρίσθη ἱεροκέρυξ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ἀρτης ὁ πανοσλγ. ἀρχιμ. κ. Ἀνθίμος Λάπας. ἀνατεθείσης αὐτῷ καὶ τῆς διευθύνσεως τῆς Ἱεραικῆς ἐν Ἀρτῇ σχολῆς.

Ἐπισκοπὴ Μεσσηνίας. — Διέτριβεν ἐν Ἀθήναις κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ φεβρουαρίου μηνὸς ὁ πανιερ. ἐπίσκοπος Μεσσηνίας κ. Μελέτιος.

Ἐπισκοπὴ Φθιώτιδος. — Ὁ πανιερ. ἐπίσκοπος Φθιώτιδος κ. Θεόφιλος προσκλήσας εἰς τὴν ἐπισκοπὴν τοὺς ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ εὐλαβεστάτους ἱερεῖς ἔδωκεν αὐτοῖς τὰς ἀπαιτούμενας νομοθεσίας — ἀπηγόρευσεν αὐστηρῶς τὰς συνδιαλέξεις διαρκούσης τῆς θείας λειτουργίας — ἀπηγόρευσε συγχρόνως εἰς τὰς γυναικας νὰ ἴστανται κάτω συμφυρόμενι μετὰ τῶν ἀνδρῶν ἐν τοῖς ναοῖς — ἤρξατο δὲ τῆς ἐκδόσεως θρησκευτικοῦ περιοδικοῦ, διευθυνομένου ὑπὸ ἐπιτροπῆς ἐξ ἀνδρῶν λογίων, ὑπὸ τὴν προεδρίαν αὐτοῦ.

Ἐπισκοπὴ Πατρῶν. — Διὰ μακρῶν περιγραφουσιν αἱ ἐν Πάτραις ἐφημερίδες τὰ κατὰ τὴν ὑποδοχὴν τοῦ νῦν χειροτονηθέντος πανιερ. ἐπισκόπου Πατρῶν κ. Ἀντωνίου Παράσχῃ, κατελθόντος εἰς τὴν ἑδρὰν τῆς ἐπισκοπῆς αὐτοῦ τῇ 21 τοῦ ἰανουαρίου καὶ γενομένου δικτοῦ μετὰ πολλῆς εὐλαβείας ὑπὸ τῶν εὐσεβῶν πατρῶν. — Ὁ πανιερ. ἐπίσκοπος Πατρῶν μετέβη κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ λήξαντος ἡδὴ φεβρουαρίου εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ Ζάκυνθον, ἀδελφικῆς τυχὼν δεξιώσεως ἀπὸ μέρους τῶν ζακυνθίων καὶ τοῦ πανιερ. ἀρχιεπισκόπου Ζακύνθου κ. Διονυσίου Πλίσσα, προσφωνήσαντος αὐτὸν κατὰλλήλως καὶ προσφωνηθέντος.

Θεολογικαὶ σπουδαί. — Διωρίσθη πρὸ μηνὸς καθηγητῆς τῆς ἐβραϊκῆς ἐν τῇ θεολογικῇ σχολῇ τοῦ ἐθνικοῦ πνευματιστηρίου ὁ πρὸ πολλοῦ ψηφισθεὶς ὑπ' αὐτῆς ἐλλόγιμος κ. Ν. Παπαγιαννόπουλος, καθηγητῆς καὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ριζαρίου σχολῆς.

Ἑκκλησίαι ἐν τῇ διασπορᾷ

Κοινότης Cheboygan — Ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἐπιτροπῆς τῆς ἐλληνικῆς ὀρθοδόξου κοινότητος τῆς πόλεως ταύτης, ὡς ἀγγέλλει ὁ «Ἀστὴρ» τοῦ Σικάγου, ἀπελύθη διὰ λόγους σπουδαίους ὁ προϊστάμενος αὐτῆς αἰδεσιμ. πρεσβύτερος κ. Νικόλαος Βελώνης.

Κοινότης Columbo (Ὁχιο). — Κατὰ τὰς διὰ τῆς «Ἀτλαντίδος» τῆς Νέας Ὑόρκης παρεχομένης ἡμῖν εὐχαρίστους εἰδήσεις, πρὸ μηνὸς σχεδὸν ὁ ἐν Ἀτλάντα προϊστάμενος τῆς ἐκεῖ ἐλληνικῆς ὀρθοδόξου κοινότητος αἰδεσιμ. οἰκονόμος τῆς Μ. Ἑκκλησίας κ. Κώνστας Χατζῆ Δημητρίου, μεταβὰς εἰς ἐπίσκεψιν τῆς ἐν Κολούμβω εὐαρίθμου ἐλληνικῆς παροικίας ἐτέλεσε τὴν θείαν λειτουργίαν. Ἡ ἐφημερίς «Georgian» ἀναγράφει ὅτι μόνον εἴκοσι καὶ τρεῖς Ἕλληνες παροικοῦσιν ἐν Κολούμβῳ καὶ ὅτι τρεῖς τούτων, δυστυχῶς, ἔλαβον ὡς συζύγους ἀμερικανίδας.

Κοινότης Σαβάνας. — Ὑπὸ τῆς ἐν Σαβάνῃ ἐλληνικῆς ὀρθοδόξου κοινότητος ἐκλήθη ὡς ἱερατικῶς αὐτῆς προϊστάμενος ὁ ἐν Σταυροδρομίῳ αἰδεσιμ. πρεσβύτερος κ. Θωμᾶς Παπαγεωργίου, δι' ἐπιστολῆς ἀπευθυνθείσης τῇ Μ. Ἑκκλησίᾳ.

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ ΕΙΔΗΣΕΩΝ ἐκ Ρουμανίας ἀγγέλλεται ἡμῖν, ἀναγομένη εἰς ὅσα πρὸ ὀκτώ ἡμερῶν εἴπομεν περὶ τῆς ἐν Ἀγίῳ Ὄρει Λαυριωτικῆς σκήτης τοῦ Τιμίου Προδρόμου τῆς ἐπιλεγόμενης ἀπὸ τοῦ 1876 Ρουμανικῆς, πρότερον δὲ Μολδαυικῆς. Φύλλον ἡμιεπίσημον ρουμανικὸν ὀνομάζει αὐτὴν κοινότητα ρουμανικὴν καὶ μοναχικὴν καθίδρυμα θρησκευτικόν, ὅπερ οἱ ρουμάνοι κέκτηνται ἐν Τουρκίᾳ. — Ἐκθεσίς ἐκδοθεῖσα τύποις πέρυσιν ἐν τῷ ἐπισήμῳ περιοδικῷ τῆς Ρουμανικῆς Ἑκκλησίας, ἀπὸ σελίδος 943, ἀπαριθμεῖ πέντε δῆθεν ἱδρύματα θρησκευτικὰ, διχψέδουσα πρὸ πέντε περίπου μηνῶν ὅσα νῦν ἡμιεπισήμως ἐμέλλομεν ἀκούσασθαι, — ἢ ἀναγνώσωμεν τοιαῦτα δὲ «θρησκευτικὰ ἱδρύματα», ἢτοι συνθροίσματα κληρῶν, ἢ ἐπίσημος ἐκκλησιαστικὴ ἐπιθεώρησις τῆς ὀρθοδόξου Ρουμανικῆς Ἑκκλησίας ἀριθμεῖ τὴν σκήτην ταύτην τοῦ Προδρόμου, συντηρουμένην ὑπὸ τοῦ ρουμανικοῦ κράτους — τὴν τοῦ Κουκουίνου, συντηρουμένην (καὶ αὐτὴν;) ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ κράτους — τὴν τοῦ Καταφυγίου — τὸ κελλίον Μορφινῶν καὶ τὸ κελλίον προφήτου Ἡλιοῦ — τὰ πέντε κελλία ταῦτα, περιλαμβάνοντα 635 μοναχοὺς. — Ἡ ἡμιεπίσημος ἀριθμεῖ σκητιώτας τοῦ Προδρόμου 120 — ἢ ἐπίσημος ἐκκλησιαστικὴ ἐπιθεώρησις 90 μοναχοὺς καὶ 10 ἱερομονάχους, ἀσυντηρουμένους ὑπὸ τοῦ ρουμα-

νικοῦ κράτους» διὰ ἐννεακισχιλίων φράγκων, κατ' ἔτος διδομένων, — ἐὰν ᾗ δυνατόν νὰ συντηρηθῶσιν ἑκατὸν (ὄχι ἑκατὸν εἴκοσι) ἄνθρωποι, καὶ κτήματα καὶ κτήνη καὶ μετόχια καὶ νοοὶ διὰ 450 γαλλικῶν λιρῶν κατ' ἔτος!! Ὁ γράφων παρκαλεῖται τὰς προσόδους τῆς σκήτης ἀπὸ τῶν ἐν τῇ νήσῳ Θάσῳ ἐλαιῶνων καὶ τὰς προσόδους τὰς προερχομένας ἐκ τοῦ ἐν Ἰασίῳ νοσοκομείου τοῦ Ἀγίου Σπυρίδωνος.

Εἰς τὴν ἑκθεσιν τὴν ἐκδοθεμένην ἐν τῷ ἐπισήμῳ περιοδικῷ τῆς Ρουμανικῆς Ἑκκλησίας ὁ γράφων αὐτὴν διατυποῖ παράπονον ἐφ' ὅτι οἱ ρουμάνοι, κληρικοὺς καὶ μοναχοὺς 635 ἀριθμοῦντες ἐν Ἀγίῳ Ὄρει, οὐδ' ἓνα κέκτηνται ἀντιπρόσωπον ἐν τῇ ἱερᾷ Συνάξει — συγκαλύπτων τὸν ἀπὸ αἰῶνων ἰσχύοντα θεσμόν, καθ' ὃν ἀντιπροσώπους ἔχουσιν αἱ μοναὶ καὶ ὄχι αἱ σκῆται. Ἡ ἑκθεσίς αὕτη λεπτομερῶς ἀριθμεῖ δῆθεν ρουμάνους μοναχοὺς 100 τοὺς τῆς σκήτης, 26 τοῦ Κουκουίνου (Ἀλάκου), 9 τοῦ Καταφυγίου = 135. — Οἱ λοιποὶ 500 ἄγνωστον ποῦ κατανέμονται, ἀφοῦ τὰ κελλία εἰσὶ τρία καὶ αἱ σκῆται δύο. Φρονοῦμεν ὅτι οἱ λοιποὶ (500) εἰσὶν Ἕλληνες ὁμιλοῦντες τὴν διεφθαρμένην ἑλληνοβλαχικὴν ἢ γινώσκαι τῆς ρουμανικῆς, θύματα γινόμενοι τῆς πολυγλωσσίας αὐτῶν, καὶ λογιζόμενοι ὡς ρουμάνοι, κατὰ τὴν κατὰ λαβούσαν ἀπὸ τινῶν ἐτῶν τοὺς ἐν Ρουμανίᾳ μεγάλους πατριώτας δυσθεράπευτον ἐπιδημίαν.

ΧΑΟΝΙΑΚΑ

Περὶ τῆς ἱερᾶς μονῆς Ὑψηλῆς Πέτρας

Ἡ μονὴ αὕτη, ἢ σεμνυνομένη ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀγίου Νικολάου, πανηγυρίζουσα τῇ 20 μαΐου, κεῖται εἰς τρίωρον περίπου ἀπόστασιν πρὸς δυσμὰς τοῦ Ἀργυροκάστρου ἐντὸς εὐφορώτατης καὶ γραφικῆς κοιλάδος, περιχλειομένης ὑπὸ πολλῶν κορυφῶν τοῦ Κουρβελεσίου (Χαονίας). Καίτοι ἡ μονὴ αὕτη εἶνε ἀρχαιοτάτη τὴν καταγωγὴν, ἀλλ' ἡ σήμερον δικτηρουμένη εἶνε μεταγενεστέρως ἐποχῆς, διότι αὕτη δὲν εὕρίσκετο εἰς τὴν θέσιν εὕρίσκεται σήμερον, ἀλλ' ἔκειτο ἐπὶ τῆς βορείου καὶ πετρώδους κορυφῆς τοῦ Σοποτοῦ ὄρους, ἀφ' ἧς καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἔλαβεν. Εἶτα περὶ τὰ μέσα τῆς Ζ' ἑκατονταετηρίδος ἀνηγέρθη δαπάνῃ Κωνσταντίνου Παυλῶντου, πρὸς τὸ ΝΑ τῆς σημερινῆς, περικαλλέστατος νχὸς, μετὰ λαμπρῶν ἀψίδων καὶ κιόνων εἰς θέσιν κελουμένην «Μουνουστῆρι», ἐν ᾗ σώζονται ἐρείπια, ἅτινα μαρτυροῦσιν ὅτι ἐν τῇ θέσει ταύτῃ ὑπῆρξε τὸ πάλαι ἡ μονὴ· σώζεται αὐτόθι καὶ δεξαμενὴ καὶ νχὸς

τοῦ ἁγίου Δημητρίου· ἀλλὰ πρὸς μεσημβρίαν τούτων ὑπῆρχε ποτε, ὡς ἐκ τῶν ἐρειπίων δηλοῦται, χωρίον τι, οὗτινος τὸ ὄνομα ἀγνοεῖται. Κατόπι πολλῶν ἐτῶν ἀκούων ὁ βασιλεὺς Ἀνδρόνικος τὰ θαύματα, ἅτινα ἐγίνοντο εἰς τὴν μονήν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἔζων πλείστοι ὅσοι ἐρημίται, μετήνεγκε καὶ ἀνήγειρε τὸν ναὸν τῆς μονῆς ἐκ βάθρων εἰς ἣν θέσιν εὐρίσκεται σήμερον, καὶ τοῦ ὁποίου τὴν πτέγην ἐκάλυψε μὲ μολυβδῶν, ὃν ἔπειτα ἀπέσπασαν ἢ ἐπώλησαν. Εἰς τι δὲ δίπτυχον τῆς παρὰ τὴν Γορτζὴν ἱερᾶς μονῆς ἀνέγνωμεν ὅτι οἱ ἡγούμενοι τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος μονῆς, ἔνεκον ἐπιδρομῆς τινος, διεσπάρησαν τῇδε κακεῖσε κτλ. Εἴτα ὁ αὐτὸς βασιλεὺς περιετείχισε τὴν πρὸς τὴν ΝΑ πλευρὰν τῆς μονῆς πηγὴν, ἥς τὸ ὕδωρ πολλὰς ἰάσεις κατὰ καιροὺς καὶ πικνοταίας νόσους ἐθεράπευσε. Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐπετείου πανηγύρεως οἱ ἄσθενεις καὶ πάσχοντες λούονται εἰς τὸ ὕδωρ τοῦτο. ὅπερ ὑπὸ τῶν ἐγγχωρίων «ἀγίασμα» ὀνομαζέται. Τὸ ἀγίασμα τοῦτο κεῖται ὑπὸ τινος θόλου, ὃν ἔχουσι περιπνίξει τὰ ἀγριοκλήματα, ἐντὸς τοῦ ὁποίου γίνονται πλύσεις ὅλου τοῦ σώματος. Ἐκτὸς τούτου τοῦ ἀγιάσματος, εἶνε καὶ ἕτερον πρόσμιον ἀγίασμα, περὶ οὗ ἄλλοτε θὰ εἰπώμεν. Ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἀνέδειξε τὴν μονήν καὶ ἔδρην ἐπισκόπου, εἰς ἣν ἐχώρισε διὰ γραπτῶν διατάγματος ἅπαν τὸ περίξ αὐτῆς καίμενον μέρος, ὅπως ἔχη πάντοτε εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ κατὰ καιροὺς ἐπίσκοπος Δουβνιπόλεως κτλ. Εἰς ἣν θέσιν εὐρίσκεται σήμερον ἡ μονή, πρότερον ἦν ναῖσκος ἐπ' ὀνόματι τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, οὗτινος τὰ θεμέλια κεῖνται ἐντὸς τῆς αὐτῆς μετὰξὺ νεοκτιστοῦ βρύσου καὶ πόρτας, ἣν ἀνεκαλύψαμεν πρὸ ἐτῶν μὲ τὸν δικηγόρον κ. Π. Πόγαν, ὁπότεν ἐπεσκεφθῆμεν τὴν μονήν καὶ τὴν πανήγυριν αὐτῆς, ἥς τὴν διέχυσιν καὶ τὴν φαιδρότητα οὐδέποτε θὰ λησμονήσωμεν, διότι τὰ δάση καὶ οἱ βράχοι ἀντήχουν ὑπὸ τῶν ἄγμάτων καὶ τῆς ἐπιτοπίου μουσικῆς. Ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς μονῆς ταύτης νοτιοανατολικῶς ἐστὶ θέσις τις «ἀσκηταριὸν» καλουμένη, ἐν ᾗ ὑπῆρχον τὸ πάλαι σκήται μοναχῶν καὶ ἐκκλησίαις τις ἀρχαίαι, ἥς τὰ θεμέλια διακρίνονται εἰςέτι εἰςτινα μέρη. Ἐν τῷ κατεδαφισμένῳ τούτῳ ναῷ, ἐν ᾧ οἱ μοναχοὶ ἐκκλησιάζοντο, λέγεται, ὅτι ὑπῆρχε κλίμαξ, δι' ἧς ὑπογείως συνεκινῶναι οὗτος πρὸς τὰς σκήτας. Διεσώθη δὲ παρὰ τῷ λαῷ ἡ φράσις «στὸ ἀσκηταριὸν», ἐξ ἧς ἀποδεικνύεται τὸ μέγα τῆς μονῆς ἀξίωμα. Οἱ μοναχοὶ οὗτοι πρέμεινον αὐτόθι ἐν νηστείᾳ καὶ προσευχῇ, καὶ ἦσαν ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς μονῆς, οἵτινες πρῶτοι ἔκτισαν ταύτην ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν σκητῶν ἐπὶ τῇ βᾶτει εἰδωλικοῦ τινος νχοῦ. Ἐζων οὗτοι αὐτόθι οἱ μὲν ἐκ τῶν ἐργοχει-

ρων, οἱ δὲ ἐκ τῆς ἐν ἀγροῖς ἐργασίας, καὶ ἕτεροι ἐκ τῶν εἰσοδημάτων αὐτῆς.

Τὴν θέσιν, εἰς ἣν κεῖνται αἱ σκήται, καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ ὁμοῦ μὲ τὸν δικηγόρον κ. Π. Πόγαν εἶδομεν εἶνε λείψκον τῆς πολιᾶς ἀρχαιοσύνης. Ἐν τῇ σκῇ ταύτῃ μετὰξὺ τῶν ἄλλων μοναχῶν ἦν καὶ εἰς Ἀκάκιος καλούμενος, ὁ μεγαλείτερος, ὡς φαίνεται, τῶν ἄλλων, καὶ φήμην ἀγιοσύνης κεκτημένος, καὶ ἀπὸ ἀκοῆς εἰς ἀκοὴν ἐφθασεν ἡ φήμη αὐτοῦ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, εἰς τὸν τότε βασιλέα, ὅστις ἐγρχεν εἰς τὸν τότε τῆς Δουβνιπόλεως ἐπίσκοπον, νὰ στείλῃ τὸν Ἀκάκιον εἰς τὴν Πόλιν, ὃ καὶ ἐγένετο πάραυτα. Ὁ Ἀκάκιος ἐθεράπευσε τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως, καὶ ὅταν κατέβῃ πάλιν ἔφειν εἰς τὴν μονήν οὐ μόνον ἱερὰ ἄμφια, ἀλλὰ καὶ μύλους ἔκτισεν εἰς τὸν Ὁσέρων. Ἡ μονὴ αὕτη ἐκέκτητο διὰ χρυσοβούλλων πολλὰς γαίας, ὡς καὶ τινες εἰς Γάρδην καὶ Χουμλίτσαν, καὶ ὁλόκληρον τὴν γῆν τῆς Γσεπούνας (χωρίδιον ἐν τῇ περιφερείᾳ). Ἀλλὰ κατὰ τὰ μέσα τῆς 16^{ης} ἐκατονταετηρίδος αἱ πλείσται τῶν γαιῶν ἠρπάχθησαν ὑπὸ τῶν τότε ἰσχυρῶν, ἀπώλεσε δὲ καὶ πᾶν ὅ,τι κινητὸν τιμωρὴς πρᾶγμα ἐκέκτητο, οἷον χειρόγραφα ἐκ μεμβράνης, χοτζέτια, βιβλία ἄπειρα κτλ. ἐπίσης τὸ «Βαρκόν», τοποθεσίαν ἐν Σωπικῇ (τὸ ἐκ 300 στρεμ. συγκείμενον, ὅπερ ἤρπασέ τις καὶ ἐπρόκεισε δι' αὐτοῦ τὰς θυγατέρας ἐν Κλεισούρᾳ καὶ Πρεμετῇ, παρὰ τῶν ἀπογόνων τῶν ὁποίων ἡγόρασαν οἱ κάτοικοι τῆς Σωπικῆς τὸ 1730 καὶ κατ' ἄλλους τὸ 1731—1732.

Ἡ μονὴ αὕτη ἐκέκτητο καὶ τινὰ λείψανα διαφορῶν ἀγίων ἐν ἀργυρᾷ θήκῃ ὡς καὶ τινὰ ἱερὰ ἄμφια ρωσικῆς κατσκευῆς. Τὴν μονήν ταύτην πολλοὶ ἐπίσημοι ἄνδρες ἐπεσκεφθῆσαν ὡς καὶ τινες, ὡς λέγεται, μετημνησμένοι, οἵτινες ἐν τῷ ἀναχωρεῖν ἀφῆκον εἰς τὸ κυτίον τοῦ ἁγίου ἱκανὰ νομίσματα. Ἀλλὰ καὶ νῦν ἐπισκέπτονται αὐτὴν πολλοὶ ἐκ τῶν περίξ γειτονικῶν κομῶν ἰδίᾳ ἐκ τῆς πόλεως Ἀργυροκάστρου, οἵτινες διὰ τὸ σέβας καὶ τὴν εὐλάβειαν ἀπερχόμενοι, μάλιστα τὸ ἔαρ πολλάκις οἰκογενειακῶς, ἐκκλησιάζονται ἐν αὐτῇ διαμένοντες ἐκεῖσε ἰδίᾳ τὰς ἐορτὰς καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας διασκεδάζοντες καὶ εὐωχούμενοι ἐπὶ τῆς δίκην τεχνητῶν ταπήτων ἀνθούτης τὴν ὥραν ταύτην χλόης ὑπὸ τὰς κατσκίους δεινράδας, καὶ ἐπανερχονται τὴν ἐσπέρην ἢ τὴν ἐπιούσαν εἰς τὰς ἐκυτῶν στίας.

Ἡ μονὴ αὕτη κεῖται ἐπὶ θέσεως τερπνῆς καὶ μοναδικῆς, ἐχούσης συγκεντρωμένα πάντα τὰ πρὸς τὸ ζῆν, ἔχει ἀμπελώνας, καὶ κήπους ποτιστικούς, δάσος ὁπωροφόρων δένδρων, κτηνοτροφίαν, πεδιάδα, λειβά-

δικαίαν καὶ ἀνεξάντλητους πηγὰς ὑδάτων ψυχροτάτων καὶ ὑγιεινῶν ἐγγὺς τοῦ ποταμοῦ Πιζότου (ποτάμι Γάρδης) ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀπὸ Χειμάρρας εἰς Ἀργυρόκαστρον, Τεπελένην κτλ. ἔγούσης μετὰ τοῦ Κουρβελισίου καὶ τῆς δυτικῶς ἀποτόμου τοῦ Σοποτοῦ κλίσεως, δι' ἧς κατὰ τινα παράδοσιν διέβη τὸ πεζικὸν καὶ ἱππικὸν τῶν ρωμαίων. Ἐντεῦθεν αἱ διάφοροι στρατιωτικαὶ τῶν Πελασγῶν ὁρδαὶ ἀπὸ τῶν ἀνατολικῶν μερῶν ὁρμηθεῖσαι ἐπέπεσον κατὰ τῶν ρωμαίων κτλ. Δι' ἀκριβοῦς ἐρεῦνης καὶ ἀναδιφύσεως διαφόρων χειρογράφων καὶ κωδίκων ἐγένοντο ἡμῖν γνωστοὶ οἱ ἐξῆς ἡγούμενοι, οὓς καὶ ἐτάξαμεν, καθ' ὃς ἕτος ἔλαχεν ἕκαστος ἡγούμενέων·

ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ἀγνώστου ἔτους.

ΙΩΑΣΑΦ ἱερομόναχος τῷ 1500.

Παπα-ΣΤΕΡΓΙΟΣ χειροτονηθεὶς 16 ἰουλίου 1776.

Παπα-ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ τῷ 1788.

ΓΑΒΡΙΗΛ ἱερομόναχος εἶτα ΘΕΟΦΙΛΟΣ καὶ ΙΩΣΗΦ τῷ 1789.

ΙΕΡΕΜΙΑΣ τῷ 1809.

Παπᾶ-ΑΛΕΞΙΟΣ λαμποδίτης τῷ 1818.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ἱερομόναχος τῷ 1824.

ΝΕΟΦΥΤΟΣ τῷ 1857.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ

(ἐκ Δροβιάνης τῆς Ἡπείρου)

Οὐ ΤΑΥΤΙΖΕΤΑΙ Ἡ ΨΥΧΗ Τῷ ΕΓΚΕΦΑΛῳ

Β'.

Πᾶσαι αἱ διάφοροι αἰσθήσεις ἡμῶν φέρονται ἐν ἡμῖν εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν αἰσθητικὴν ἀρχήν. Ὅ,τι ἐν ἡμῖν ἀκούει, τοῦτο καὶ ὁρᾷ, καὶ ὁσφραίνεται, γεύεται, αἰσθάνεται. Νοῦς ὁρᾷ, καὶ νοῦς ἀκούει, ἔλεγον καὶ οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοι ἡμῶν ἔλληνες. Ἡ ἡμετέρα δὲ συνείδησις τοῦτο τὸ ψυχολογικὸν μαρτυρεῖ φαινόμενον. Δύναται ἄρα ὁ ἐγκέφαλος, ὡς ὕλη, ἐν ταῖς διαφόροις κινήσεσιν νὰ ᾖ ἡ ἀπόλυτος ἐνιαία ἀρχὴ τῶν διαφορῶν ἐν ἡμῖν αἰσθήσεων; Οὐδαμῶς! Διότι ἡ ἐνότης τῶν αἰσθήσεων ἀδύνατος ἐν τῇ ὕλῃ, οὕση ταύτῃ διαιρετῇ καὶ πολυσυνθέτῃ, ὃ δὲ ἐγκέφαλος εἶνε ὕλη καὶ οὐσιῶν πολλότης. Ἀκατανόητον δ' ἀποβαίνει πῶς πολλότης οὐσιῶν δύναται ν' ἀποτελέσῃ ἀπόλυτον ἐνότητα καὶ ἀπλότητα, καὶ νὰ ᾖ τὸ κέντρον τῶν αἰσθήσεων ἀπολύτου ἐνότητος.

Τὸ ἀπολύτως ἐνωτικὸν τῶν αἰσθήσεων κέντρον ἀπαιτεῖ ἀναγκαίως οὐσίαν μίαν καὶ ἀπλὴν ὅπως διὰ τῶν αἰσθητηρίων ὀργάνων ἀντιλαμβάνεται. Διότι, ἐὰν ὑποτεθῇ ὅτι ἡ αἰσθητικὴ καὶ ἀντιληπτικὴ δύναμις ἐνοικεῖ εἰς ἕκαστον μόριον τοῦ πολυσυνθέτου θνητοῦ καὶ φθαρτοῦ ἐγκεφάλου, ἐκάστη τότε αἰσθησις θὰ ᾖ τὸ προῖον πολλῶν ψυχικῶν παραγόντων, ἐπομένως δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ παρασταθῶσιν ἐν ἡμῖν ὡς μία μόνη, ἀλλ' ὡς πολλαὶ αἰσθήσεις καὶ ἀντιλήψεις, ἥτοι τὸ χρῶμα, τὸ ὅποιον βλέπω, ὁ ἦχος, τὸν ὅποιον ἀκούω. Διότι τότε θὰ ὑφίσταντο ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ ἡμῶν ἄπειραι αἰσθητικαὶ οὐσίαι καὶ ἀρχαί.

Ἀλλ' ἡ συνείδησις ἡμῶν μίαν μαρτυρεῖ ἀρχὴν αἰσθητικὴν καὶ ἀντιληπτικὴν, καὶ ἐν κέντρον ἀπολύτου ἐνότητος τῶν αἰσθήσεων καὶ ἀντιλήψεων ἡμῶν, τὸ ἐγώ. ἀπλοῦν, ἀσύνθετον, ἀδιαίρετον, αἰσθανόμενον, συνειδὸς, νοοῦν, λογιζόμενον, βουλόμενον, ἐνεργοῦν, ἐγώ, ἐν διὰ τῶν αἰσθήσεων ὡς ἀπὸ περιφερείας ἔλκον πᾶσαν πρὸς ἑαυτὸ αἰσθησιν καὶ ἀντίληψιν, ὑποκείμενον τῶν αἰσθήσεων καὶ ἀντιλήψεων ἡμῶν, πάντοτε τὸ αὐτὸ, διαστέλλον δ' ἑαυτὸ, πρὸς τὸ ἕτερον πρὸς τὸ σῶμα ἡμῶν, πρὸς τὰ αἰσθητήρια ὅργανα, μὴ συνταυτιζόμενον πρὸς τὰ τοῦ σώματος μέλη καὶ μόρια, ἀλλὰ πρὸς ταῦτα σχετιζόμενον.

Ὡσαύτως, ἡ συνείδησις ἡμῶν μαρτυρεῖ ὅτι οὐ μόνον τὰς ἐν ὁρισμένῳ τινὶ χρονικῷ σημείῳ, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐν διαφόροις χρονικοῖς σημείοις συμβαινούσας αἰσθήσεις εἰς τὴν αὐτὴν ἐνιαίαν καὶ ἀπλὴν ἀναφέρομεν οὐσίαν, τὸ ἐγώ, εἰς τὸν αὐτὸν ἐνιαῖον καὶ αἰσθητικὸν ἀνάγομεν παράγοντα.

Κατὰ τὴν φυσιολογίαν ὅλα τὰ ἐν ἡμῖν ὑλικά συστατικά ὑπόκεινται εἰς διηνεκὴ μεταβολήν, καὶ ἀνανέωσιν. Κατὰ πᾶν ἔβδομον, κατ' ἄλλους δὲ ἀνὰ πᾶν τρίτον ἔτος, πρὸ πάντων ὁ ἐγκέφαλος ἡμῶν εἶναι ὅλως διάφορος τοῦ ὅν εἶχομεν πρὸ 8 ἢ 4 ἐτῶν ἐγκεφάλου. Ἐπρεπεν ἄρα νὰ εἶχομεν, φίλοι ἀναγνώσται, ἄλλον αἰσθητικὸν παράγοντα ἀνὰ 7 ἢ 3 ἔτη νὰ μὴ ἠδυνάμεθα δὲ νὰ γνωρίσωμεν τι ἐκ τῶν αἰσθήσεων, ὥς εἶχομεν πρὸ 7 ἢ 3 τριῶν ἐτῶν. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν συμβαίνει. Ἀρα ἡ κίνησις τοῦ ἐγκεφάλου καὶ ἐν γένει ὁ ἐγκέφαλος δὲν δύναται νὰ ἐκληφθῇ ὡς ἡ αἰσθητικὴ καὶ ἀντιληπτικὴ ἀρχή.

Ὁ ἐγκέφαλος ἄρα δὲν δύναται ἐν τῇ ὁλότητι αὐτοῦ νὰ ἐκληφθῇ ὡς ἐνιαία ἀπλὴ ἀρχὴ τῆς

αἰσθήσεως καὶ ἀντιλήψεως, ἀλλὰ κέντρον ἄλλο ἐν ἡμῖν ὑπάρχει ἐν, ἀπλοῦν, τὸ αὐτὸ, εἰς ὃ συνέρχονται αἱ διὰ τῶν αἰσθητηρίων αἰσθήσεις καὶ ἀντιλήψεις, καὶ τὸ ὅποῖον αἰσθάνεται, ἀντιλαμβάνεται, νοεῖ, βούλεται, δρᾷ, ἐνεργεῖ, πράττει. Τὸ ἐν δὲ τοῦτο εἶναι τὸ **ἐγὼ**, ἡ **ψυχὴ** ἐν ἡμῖν ἢ ἀθάνατος καὶ ἀνώλεθρος.

ΞΕΝΟΦΩΝ Α. ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

(ἰατρός)

ΠΑΡΟΡΑΜΑ.—Ἐνεκεν τοῦ σπουδαίου παροράματος τοῦ γενομένου ἐν τῇ διατριβῇ τοῦ κ. Β. Α. Μυστακίδου ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ τῆς «Ἑκκλησ. Ἀληθείας» (ἀριθ. 8) ἀναγκάζομεθα νὰ δημοσιεύσωμεν ὁλόκληρον τὴν ἐπομένην παράγραφον.

Ἐν τῷ **Διεθνεί Ἀρχαιολ. Συνεδρίῳ** τῷ ἐν Ἀθήναις συγκληθέντι λόγου συμπεσόντος περὶ βυζαντιακῶν ἐργασιῶν, περὶ συστάσεως ἐπιτροπείας διεθνούς πρὸς ἐξέτασιν καὶ συλλογὴν . . . πολλῶν, σχέσιν ἔχοντων πρὸς τὴν βυζαντιακὴν τέχνην καὶ τὴν ἀρχαιολογίαν, ἐγκρίνεται πρὸς παρασκευὴν τῆς ζητηθείσης ἐργασίας ἡ σύστασις ἐπιτροπείας, ἥς μέλη ὀρίζονται οἱ κκ. Schlumberger καὶ Millet, Ouspenski καὶ Kondakoff, ὁ Ramsay καὶ ἄλλοι, γραμματεὺς δὲ ΔΙ' ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗΝ ὁ κ. Λάμπρος. Ὅλοι οἱ ἀκούσαντες τὸν νέον τοῦτον διορισμὸν δίκαιον ἄλλως — ἐξεπλάγημεν, ἰδιαιτέρως ὅμως ἡμεῖς, οἵτινες γινώσκομεν, εἰ καὶ νεώτεροι, τὸ μέγεθος τῆς ἐργασίας καὶ τὰς πολυειδεῖς ἐν τῇ διαπτύξει τῆς ἐργασίας ἀτραπούς, ὁμολογοῦμεν δὲ δημοσίᾳ καὶ δὲν ἀποκρύπτομεν ὅτι ἐνύγημεν πῶς ἐπὶ τῇ συμπεριφορᾷ τοῦ κ. Λ. πρὸς τοὺς ἐν Κων]πόλει λογίους. Ὁ κ. Λ. φαίνεται τελευταῖον ἐκ τε τῆς ἀσυνδοσίας, μεθ' ἥς ἀφέθη ἵνα ἐργάζεται ἐν Ἀθήναις, τῶν πάντων ἐφαπτόμενος ἐμεθύσθη. Δὲν ἔπρεπε μετὰ τὴν ἐκλογὴν ταύτην ἐν ταῖς πρὸς τοὺς συνέδρους εὐχαριστίαις ἵνα ὑπομνήσῃ ἀβρόγτητος εἶκεν ὅτι τὸ ἔργον τῆς τε ἐπιτροπείας καὶ αὐτοῦ ὑποβοηθήσουσι πάντως καὶ δύο τρεῖς ἐκ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει φίλων λογίων, ὧν τὰ ὀνόματα εἰ μὴ ἦσαν **ἀρίγνωτα** τοῖς συνέδροις δὲν ἦσαν ὅμως καὶ **ἄγνωστα**; Σιγῶμεν, ἀφίνομεν δὲ εἰς τὸν κ. Λ. ἵνα θέσῃ τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς

καρδίας ἢ ἐπὶ τῆς συνειδήσεως αὐτοῦ συνομολογήσῃ δὲ ὅτι ἐν τῇ μέθῃ τῶν προσφωνήσεων καὶ ἀντιφωνήσεων καὶ τῶν δοχῶν ἠδίκησεν ἡμᾶς μὴ δυνηθέντας ἵνα παραστῶμεν ἐν Ἀθήναις. Καὶ μ' ὅλα ταῦτα τινὲς τῶν διὰ Κωνσταντινουπόλεως διελθόντων ξένων ἡμᾶς καὶ ἐκ τοῦ ἐγγύς γνωρίσαντες καὶ ἐκ τῆς μεθ' ἡμῶν ἀνταλλαγῆς ἰδεῶν τὰς γνώσεις ἡμῶν καὶ τὴν πείραν ἀλλὰ καὶ τὴν θέσιν **τὴν πολύτροπον διαγνόντες εὐρέθησαν ἐν ἀπορίᾳ ἐπὶ τῷ ἀδικήματι** τούτῳ, τούτων δέ τις ὁ κ. Στρυγόφσκης, καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Γράτς, ἔσπευσεν ἀμέσως ἐν τῷ **Βυζαντιακῷ Περιδικῷ** τοῦ κ. Krumbacher (1905, σ. 750) ἐκτιθεὶς τὰ γενόμενα ἐν τῷ **Βυζαντιακῷ τμήματι** τοῦ Συνεδρίου ἵνα προσθέσῃ μετὰ τὴν ὀνομασίαν τοῦ κ. Λ. ὡς γραμματέως καὶ τάδε: Es hätte vielleicht empfohlen, als zwölftes Mitglied noch einen Vertreter der Gelehrten Gemeinde in K/pel, etwa Mordtmann, Mystakidis oder Gedeon in das Komite aufzunehmen.

ΟΙ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΛΟΓΙΟΙ

Ἔργασίαι αὐτῶν, Ἐπιστημονικὸς βίος, Γεωγραφία, Ἱστορία, Παλαιογραφία, Ἑκκλησιαστικὴ Ἱστορία καὶ οἱ τῶν κλάδων τούτων ἀντιπρόσωποι ἐν Ἀθήναις*

§ 19.

Ὁ ἀναγινώσκων σελίδα τινὰ τοῦ **Προλόγου** τῆς ὑπὸ τοῦ κ. Λ. διτόμου ἐκδόσεως τοῦ **Ἀκοιμνάτου** συλλαμβίνεται ὑπὸ θαυμασμοῦ ἐπὶ τοῖς ἐν αὐτῷ διαβεβαιουμένοις, ἐπὶ τῇ ἐργασίᾳ τῇ μεθ' ὅσον οἶόν τε **πλείστης ἐπιμελείας** γενομένη καὶ μεθ' ὅσον οἶόν τε **πλείστης ἀσφαλείας** διεξαχθείσῃ. Ἀλλὰ παρατηρητικώτερός τις ὢν καὶ ὀλίγον τι τῆς παλαιογραφίας καὶ ἀρχαίας βραχυγραφίας γνώστης εἰς αὐτὸ τὸ ἔδαφος τῆς ἐργασίας πατῶν ξενίζεται, διαπορεῖται ἐπὶ τῇ παρατόλμῳ τόλμῃ, μεθ' ἥς ὁ κ. Λ. παρίστησι τὸ ἔργον αὐτοῦ ἄμεμπτον, κλασικόν. Καὶ ὅμως τὸ ἔργον τοῦτο

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 127—128.

κατεδείχθη εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἀνάξιον λόγου ὡς ἐξεδόθη, καὶ κατεδικάσθη. Ὁ κ. Π. Παπαγεωργίου, ὁ γνωστὸς φιλόλογος, ἐν τῇ **Ἐπικρίδει** τῆς ἐκδόσεως τοῦ Μ. Ἀκομινάτου (σελ. 11) τῆς ὑπὸ τοῦ κ. Λ. φιλοπονηθείσης,¹ γράφει ὅτι «ὁ κ. Λάμπρος ἠνεγκεν εἰς φῶς ἔργον, ὃπερ ἢ σῶφρων κριτικὴ καὶ καθήκον καὶ δύναμιν ἔχει ν' ἀποκηρύξῃ ἀπροκαλύπτως· φθίνοντος τοῦ ΙΘ' αἰῶνος οἱ φιλολογοῦντες, ἂν σωφρονῶμεν, οὐδαμῶς θὰ ὑπομείνωμεν κινδυνεύματα ἀπειλοῦντα νὰ ἀνατρέψωσιν ἄρδην ἀρχὰς, αἱ ὧν καὶ κριτικὸς νοὺς μετὰ πολλοῦ πόνου κατάρθωσε νὰ νομοθετήσῃ πρὸς αἰῶνιον κύρος».

Ὁ κ. Λ. οὐδ' ἠγαθύνθη δύο ἢ τρεῖς λέξεις ἵνα προσθήσῃ, δι' ὧν μετριότητά τινα καὶ εὐπρέπειαν πρὸς τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον καὶ σεβισμὸν νὰ ὑποδηλώσῃ. Καὶ ἰδοὺ ὁ κ. Παπαγεωργίου ὁ τοὺς ἰδίους κώδικας μελετήσας ἀναγκάζεται ἐν αὐτοτελεῖ μακρᾷ μελέτῃ ἵν' ἀποδείξῃ ὅτι τὰ οὕτως ἢ ἄλλως πλημμελῶς ἔχοντα, κακῶς ἀντιγραφέντα ἢ διορθωθέντα ἢ ἐρμηνευθέντα χωρία τῆς ἐκδόσεως τῶν ἔργων τοῦ Ἀκομινάτου ΤΠΕΡΒΑΙΝΟΤΣΙ τὰ διςχίλια καὶ πεντακόδια (2500) !! Ὁ κ. Λ. φωρᾶται ἀντιγράφων πάνυ ἀπροσέκτως, **οὐκ ἔχοντες** ἀκαταλήλως, **παραλείπων** λέξεις ὑπαρχούσας ἐν τοῖς χειρογράφοις, **πλάσδων** νέας λέξεις ὡς ἐκ τῆς μὴ ὀρθῆς τῶν χειρογράφων ἀναγνώσεως καὶ **παρατάσδων** ταύτας ἐν τῷ **Θησαυρῷ** τῶν ἐν τοῖς Λεξικοῖς ἀθησαυρίστων λέξεων, **διαστρέφων** γριφὰς εἰς κειμένας, **προβαίνων** εἰς εἰκτίας ἢ διορθώσεις, αἵτινες ὁμῶς εἶναι γραφαὶ αὐτοῦσι τῶν χειρογράφων, **παρορῶν** ἢ **διορθῶν** τὰς ὀρθὰς ἀναγνώσεις τῶν πρὸ αὐτοῦ ἐκδοτῶν, αὐτοῦ τούτου τοῦ **Tafel**, οὗ αἱ ἐργασίαι μέχρι σήμερον, δι' ἡμᾶς τοῦλάχιστον καὶ διὰ πολλοὺς ἄλλους, εἶναι σεβασταὶ καὶ χρήσιμοι, **μνημονεύων** κατὰ ἑκατοντάδας κοινωτάτων σφαλμάτων περὶ τὸν τονισμὸν, τὴν ὀρθογραφίαν, τὴν γραφὴν τῶν φωνηέντων ἢ τῶν διφθόγγων, τὴν ἑγκλισιν, σφαλμάτων οὐδεμίαν σημασίαν διὰ τὴν κριτικὴν ἐχόντων.

Ὁ κ. Λ. ἀποδεικνύεται ἀδαῆς τῆς παλαιογραφίας. ἀδαῆς δὲ καὶ τῆς μεθόδου τοῦ εὐρίσκειν

τὰς καταλλήλους ρήσεις τῆς Ἀγίας Γραφῆς, ἣν φαίνεται σπανιώτατα παρ' ἑαυτῷ ἔσχεν, ἅτε **ἐμμελετῶν** ἐπὶ μακρὸν τῇ θύραθεν βυζαντιακῇ φιλολογίᾳ. Λυπούμεθα εἰλικρινῶς ἐπὶ τῇ πράγματι ὁ βουλόμενος παραπέμπεται εἰς τὸ βιβλίον τῆς **Ἐπικρίσεως** τοῦ κ. Παπαγεωργίου ἔχων ἐν χερσὶ καὶ τὴν ἐκδοσιν τοῦ Ἀκομινάτου.

Ὁ κ. Λάμπρος ἠγνώνει ὅτι τοῦ Ἀκομινάτου οἱ λόγοι «τῆς ὁδοῦς ἀποπνέουσι τοῦ Γραφικῶν ἀγροῦ τοῦ πλήρους, ὃν εὐλόγητε Κύριος . . . »¹ καὶ ἔπρεπε δ' ἵνα ἐγκαρτερήσῃ ἐν τῇ εὐρέσει τῶν γραφικῶν ρήσεων, δι' ὧν συνυφάνθησαν τὰ τοῦ Ἀκομινάτου ἔργα. Πρὸς ἐπίρρυσιν τῶν λόγων ἡμῶν καὶ **πρὸς ἐπίδειξιν τῶν ἀγώνων** (οὕτω), οὐκ ὁ κ. Λ. κατέβαλε διὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ Ἀκομινάτου, περιορίζομεθα παρατιθέμενοι ἐν ἡ δύο παραδείγματα ἵνα ὁ ἀναγνώσκων τὰς ἄνω γραμμὰς μὴ κατηγορήσῃ πως ἡμῶν ἐπὶ παραμορφώσει, ἡμῶν, πολλὰ μάλιστα ἀποσιωπώντων.

Ἐν Α', 270 τοῦ Ἀκομινάτου φέρεται «τὰ μὲν γὰρ λοιπὰ τῆς ἐπιστήμης ἐμβριθῆ καὶ στρυφνὰ διὰ τοῦ ἀλγους εἰς μετὰμελον ἐπανάγοντα καὶ καυτήρας ἢ τομέας ἢ πικροποσίας ἢ καὶ **ρητίνην τὴν ἐν γάλακτι** χαίρειν . . . »

Ὁ κ. Λ. ἐν Β', 501 δικαιολογῶν τὴν ἀνάγνωσιν **ρητίνην τὴν ἐν γάλακτι** γράφει τὰ ἐξῆς κομψοῦ: **ἀπρόκειται περὶ ἱατρικῆς χρήσεως τούτου τοῦ κράματος γνωστοῦ ΠΑΝΤΩΣ ὡς συνήθους παρὰ τοῖς Βυζαντινοῖς**.

Ἀλλ' ὡς παρατηρεῖ καὶ ὁ κ. Παπαγεωργίου² καὶ ἄλλος συντάκτης τῆς **Ἑκκλ. Ἀληθείας**³ διατὶ ὁ κ. Λ. οὐτε ἓνα τοῦλάχιστον μάρτυρα τοῦ νέου τούτου ἱατρικοῦ κράματος προσάγει ἵνα φωτισθῶμεν, ἀφοῦ **ἀπάντως** ἢ συνταγὴ ἦτο γνωστὴ; Ὁ κώδιξ ἔχει **ρητίνην τὴν ἐν Γαλαάδ** (οὐχὶ **τὴν ἐν γάλακτι**), οὕτω δὲ παλαιο-

1. Ὁρα Βαδιλ, Γεωργιάδου (νῦν μητροπολίτου Ἀγχιάλου, ζώντος) Μιχαὴλ Ἀκομινάτου καὶ Γεωργίου Βούρτζου μητροπολιτῶν Ἀθηνῶν Λόγοι, νῦν πρῶτον ἐκδιδόμενοι, Ἀθήναις, 1882 σ. ζ'.

Ὁρα προσέτι τὰς συγχύσεις τοῦ κ. Λάμπρου καὶ περὶ ἱστορικῶν γεγονότων αὐτοῦ ἐν σελ. ιγ', ὧν δημιουργεῖ περὶ τὴν ΚΠολιν, φάραγγας καὶ λόχμους καὶ κρημνῶν ἀποτομίας καὶ . . .

2. Ἐπικρίδ. σ. 66.

3. τομ. Δ'. Ὁρα καὶ τὴν ρῆσιν τὴν ἐν § 1.

1. Ἀθήναις 1883, σελ. 176, 8ον.

γραφικῶς καὶ εὐδοῦται τὸ χωρίον, πρόκειται δὲ περὶ τοῦ προφητικοῦ χωρίου τοῦ Ἱερεμίου (Η', 22). ὅπερ ὁ Ἀκομινᾶτος γράφων εἶχε πάντως κατὰ νοῦν, διότι ὁ λόγος περὶ τῆς Γαλαάδ, χώρας εὐδοκιμούσης ἐπὶ λαματικοῖς χόρτοις.

Ἐπίσης τὸ **Ιν** περισπωμένως ὑπὸ τοῦ κ. Λ. ἐξελήφθη ἄλλως ἐνῶ εἶναι ἀπλούστατα ἡ αἰτιατική τοῦ ὀνόματος **Ἰνδοῦς**, πᾶγμα, ὅπερ οἱ ἡμέτεροι μιλῶντες οἱ μὴ διδάσκοντες ἢ μὴ διαχθέντες παλαιογραφίαν γινώσκουσιν. Ἰδού τί προέκυψεν ἐν τῇ ἀναγνώσει τοῦ κ. Λάμπρου. Ἐν σελ. 378 φέρεται.

Ἐστίαν (.) **ἰν** θεῖον ἄνακτα, ὁ κ. Λάμπρος ἐν Β', 658 σημειοῦται περὶ τούτου τὰ ἐξῆς: «πῶς πρέπει ν' ἀναγνωσθῶσι ταῦτα δὲν διαβλέπω τὸ χωρίον εἶναι πιθανώτατα διεφθαρμένον ἐν τῷ κώδικι». Τὸ χωρίον, φίλε κ. Λ. οὔτε διεφθαρμένον εἶναι, οὔτε ἀδιανόητον ἀπλούστατα ἀναγνωστέον.

Ἐστίαν (.) **ΙΗΣΟΤΝ** θεῖον ἄνακτα.

Μετὰ τοιαύτην τηλαυγὴ ἔκδοσιν περιττὸν καθ' ἡμᾶς ἦτο ὁ κ. Λάμπρος, ὁ ἐπισκεψάμενος καὶ ξένοις ἐπὶ χρήμασι καὶ ξένοις διδάγμασι τοσαύτας βιβλιοθήκας Εὐρώπης τε καὶ Ἀνατολῆς (ὑπερτεσσαράκοντα). ἵνα ἐπαναλάβῃ ἐν τῷ Προλόγῳ τοῦ Β' τόμου τοῦ **Καταλόγου τῶν χειρογράφων τοῦ Ἀγίου Ὁρους** (1900) ἐν εἶδει παραπόνου τε καὶ μομφῆς περὶ τῶν Ἀγιορειτῶν πατέρων ὅτι «τοὺς ἰδίους θησαυροὺς διὰ τῶν ἰδίων γνώσεων προτιμῶσιν ἀναδείξαι καὶ ἐμφανεῖς τῇ ἐπιστήμῃ μεταδοῦναι, φθόνος οὐδεῖς». Κατὰ πόσον εἶναι δικαία ἡ πλαγίῳ τῷ τρόπῳ κατὰ τῶν ἡμετέρων μοναχῶν μομφὴ κρινάτω ὁ ἀναγινώσκων τὰ ἄνωθι.

(ἔπεται συνέχεια)

Β. Α. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ

3. Πρὸς, καὶ τὰ σχετικὰ παρ' Ἱερεμίου χωρία. ΚΣτ, 11, ΚΗ', 8, ἐν οἷς περὶ ρητίνης καὶ Γαλαάδ, οὐχὶ δὲ περὶ γάλακτος.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἁγία καὶ Μ. Ἑβδομάς.—Τοῦ βιβλίου τούτου ἐκτυπωθέντος πέρυσιν ἐν τῷ πατριαρχικῷ τυπογραφείῳ μικρῷ πρὸ τῶν ἁγίων ἡμερῶν, δι' ἃς

προορίζεται, μένουσιν ἱκανὰ παρ' ἡμῖν ἀντίτυπα. Οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἱεροὶ ναοὶ καὶ αἱ μοναὶ, ἐνοριακαὶ καὶ σταυροπηγίακαὶ, εἰς ἃς δέον νὰ εἰσαχθῇ πρὸς χρῆσιν τῶν ψαλτῶν καὶ τῶν ἱερέων, ἐλπίζομεν ὅτι διὰ τῶν ὀσιωτάτων ἡγουμένων καὶ τῶν ἀξιοτίμων ἐπιτρόπων ἐγκαίρως θέλουσι φροντίσει νὰ προμηθευθῶσιν ἀντίτυπα τοῦ κυριαρχικῶς ἐγχειριμένου τούτου βιβλίου, ὅπερ ἐκ σελίδων 375 μεγάλων ἀποτελούμενον, ἐπὶ λαμπροῦ χάρτου, τιμᾶται δεδεμένον ἀντὶ γροσίων 12.

ΟΙΚΟΓΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Διατακτικὸν τῆς ὑπ' ἀρ. 96 καὶ ἡμερομηνίαν 11 δεκεμβρίου 1906 ἐρήμην ἀποφάσεως

Διὰ ταῦτα

Ἰδὼν καὶ τὰ ἄρθρα 77 καὶ ἐπ. καὶ 207 τῶν Ὁδηγίων καὶ τὸν νόμον (Νεαρ. 117 κεφάλαιον η', Ἀρμεν. Δ' ΙΕ' 14) πατριαρχ. καὶ Συνοδ. ἐγκύκλι. τῆς 6 ἰουνίου 1882,

Διτάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφασίζον παμψηφεί,

Ἀπορρίπτει τὰ ἐν τῷ σχετικῷ ἀπορριπτέα,

Δέχεται ἐν μέρει τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 7338 καὶ ἡμερομ. 11 Σεπτεμβρίου 1906 περὶ διαζεύξεως ἀγωγῆς τῆς Ἑλένης Α. Θεοδωρίδου κατὰ Ἀχιλλέως Θεοδωρίδου, ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεξιγμένην,

Κηρύττει τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων τέως ὑφιστάμενον γάμον διαλελυμένον ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐναγομένου,

Διατάσσει τὴν ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν ἐνταῦθα ἐκδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Πρόδου» δημοσιεῖσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως, καὶ

Ἐπιτίθησι τῷ ἐναγομένῳ ὡς ἡττηθέντι ἐν τῇ δίκῃ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως, καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων, ἀνόντα εἰς γρόσια τριακόσια εἴκοσι πέντε (ἀρθ. 325) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος ὡς καὶ τὴν δικηγορικὴν ἀμοιβὴν κατὰ νόμον.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέθη αὐθιγμένον.

Ὁ προεδρεύων

+ Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος Καλλίνικος 1

ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδópουλος

Οὐδὲν φύλλον τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» ἀπολεσθὲν ἀναπληροῦται δωρεάν, ἀλλ' ἐπὶ καταβολῇ 40 παραδῶν διὰ τὸ ὀκτασέλιδον καὶ 60 παραδῶν διὰ τὸ δωδεκασέλιδον τεῦχος.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1048

J. III 726875